

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

**Ревидирани Финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2018**

СОДРЖИНА

	Страна
Одговорност за финансиските извештаи	
Извештај на независниот ревизор	
Биланс на успех	1
Извештај за сеопфатна добивка	2
Биланс на состојба	3 – 4
Извештај за промени во капиталот и резервите	5 – 6
Извештај за паричниот тек	7 – 8
Белешки кон финансиските извештаи	9 - 135

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Раководството на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје (во понатамошниот текст "Банката") е одговорно за подготвување на финансиските извештаи за секоја финансиска година во согласност со Методологијата за свидетирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи пропишана од страна на Народна банка на Република Северна Македонија и сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, кои даваат реална и објективна слика на финансиската состојба и резултатите од работењето на Банката за годината.

По извршените испитувања, раководството на Банката има разумни очекувања дека Банката има адекватни ресурси да продолжи во своето оперативно делување во блиска иднина. Поради таа причина, раководството на Банката продолжува да го применува принципот на континуитет во подготовката на финансиските извештаи. Во подготовката на овие финансиски извештаи, одговорноста на раководството на Банката вклучува обезбедување на:

- Избор и конзистентна примена на соодветни сметководствени политики;
- Проценки и расудувања кои се разумни и издржани;
- Сметководствените стандарди кои се во примена се следат, а нивното материјално неприменување е обелоденето и објаснето во финансиските извештаи; и
- Финансиските извештаи се подготвени врз основа на принципот на континуитет освен ако не е соодветно да се претпостави дека Банката нема да продолжи во дејноста.

Раководството на Банката е одговорно за чување на исправна сметководствена документација, која со разумна сигурност во било кое време ја обелоденува финансиската состојба на Банката и мора исто така да обезбеди финансиските извештаи да се во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија. Раководството на Банката с исто тако одговорно за чување на средствата на Банката и во таа насока да превзема разумни мерки на превенција и откривање на измами и други нерегуларности.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје:

Диомидис Николаопулос

Генерален извршен директор
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Орце Наумовски

Овластен сметководител

Извештај на независниот ревизор

До Надзорниот одбор и Акционерите на Стопанска Банка АД - Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Стопанска Банка АД – Скопје, („Банката“) кои што ги вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2018 година, како и билансот на успех, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во капиталот и резервите и паричниот тек за годината којашто завршува тогаш, и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Северна Македонија („стандардите“). Стандардите бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избрани постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на сèвкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

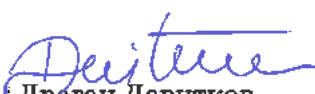
Според наше мислење, финансиски извештаи ја прикажуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Банката заклучно со 31 декември 2018 година, резултатите од работењето, како и паричните текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај на Банката, кои се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во Годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот на Банката во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во Годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

Драган Давитков
Управител

Симе Јовановски
Овластен ревизор

ПРАЈСВОТЕРХАУСКУПЕРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Скопје, 24 април 2019

БИЛАНС НА УСПЕХ
за периодот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018
(Во илјади денари)

Белешка 31 декември 2018 31 декември 2017

Приходи од камата		4.509.860	4.430.735
Расходи за камата		(682.760)	(753.373)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	3.827.100	3.677.362
Приходи од провизии и надомести		1.109.890	1.076.297
Расходи за провизии и надомести		(105.731)	(94.462)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	1.004.159	981.835
Нето-приходи од тргување	8	1.940	1.426
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	105.173	107.673
Останати приходи од дејноста	11	560.537	480.824
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(531.646)	(882.078)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	117.038	(110.306)
Трошоци за вработените	14	(869.802)	(801.066)
Амортизација	15	(137.831)	(136.776)
Останати расходи од дејноста	16	(1.008.587)	(1.035.162)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка пред оданочување		3.068.081	2.283.732
Данок на добивка	17	(321.735)	(239.612)
Добивка за финансиската година		2.746.346	2.044.120
Заработка по акција	41		
Основна заработка по акција (во десари)		157,30	117,07
Разводната заработка по акција (во денари)		157,30	117,07

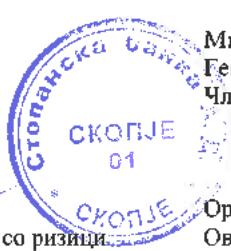
Белешките кон финансиските извештаи од страна 9 до 135 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 18 април 2019 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 24 април 2019.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Диомидис Николетопулос
Генерален избранен директор,
Претседател на Управен Одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

Милица Чапаровска – Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало
Член на Управен одбор

Орце Наумовски
Овластен сметководител

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018 (Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	31 декември 2018	31 декември 2017
Добивка/(загуба) за финансиската година		2.746.346	2.044.120
Останати добивки/(загуби) за финансиската година (пред одвојување)			
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред одвојување)			
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба		-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба		2.624	512
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви		-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски како се мерат по објективна вредност		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	17	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех		2.624	512
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се преklassификуваат во Билансот на успех (пред одвојување)			
Ревалоризациска резерва за должничките средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба		8.475	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба		-	-
Ревалоризациска резерва за претемените средства врз основа на немнаплатени побираувања			
- реалоризациска резерва признаена во текот на периодот		15.056	129.382
- намалување на реалоризациска резерва, рекласификувано во Билансот на успех		(138.267)	(468)
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење			
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење			
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружението друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех		(3.325)	2.378
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се преklassификуваат во Билансот на успех	17	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се преklassификуваат во Билансот на успех		(118.061)	131.292
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот		(115.437)	131.304
Сеопфатна добивка /загуба/ за финансиската година		<u>2.630.909</u>	<u>2.175.924</u>

Белешките кои финансиски извештаи од страна 9 до 135 представуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 18 април 2019 и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 24 април 2019.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Дионидис Николетопулос
 Генерален извршен директор;
 Претседател на Управни Одбор

Милица Чапаровска – Јовановска
 Генерален директор за банкарство на мало,
 Член на Управен одбор

Тони Стојановски
 Генерален директор за управување со ризици
 Член на Управен одбор

Орце Наумовски
 Овластен сметководител

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

На ден 31 декември 2018

(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	31 декември 2018	31 декември 2017
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18	19.296.328	17.901.316
Средства за тргување	19	5.616	3.676
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	197.089	159.539
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	63.664.180	60.657.198
Вложувања во хартии од вредност	23	5.869.943	6.230.521
Вложувања во придружени друштва	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	6.899
Останати побарувања	25	454.474	178.479
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на иенаплатени побарувања	27	68.969	201.412
Нематеријални средства	28	101.084	104.663
Недвижности и опрема	29	883.904	907.473
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупно средства		<u>90.541.587</u>	<u>86.351.176</u>
ОБВРСКИ			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банките	34.1	159.504	82.470
Депозити на други комитенти	34.2	76.002.374	70.880.438
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	296.455	409.410
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	128.364	132.048
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	95.126	-
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	930.114	1.213.031
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		<u>77.611.937</u>	<u>72.717.397</u>

БИЛАНС НА СОСТОЈБА (продолжение)
На ден 31 декември 2018
(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2018</u>	<u>31 декември 2017</u>
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Запишан капитал	40	3.511.242	3.511.242
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви	40	84.683	200.120
Останати резерви	40	831.373	831.373
Задржана добивка		<u>8.502.352</u>	<u>9.091.044</u>
Вкупно капитал и резерви		<u>12.929.650</u>	<u>13.633.779</u>
Вкупно обврски и капитал и резерви		<u>90.541.587</u>	<u>86.351.176</u>
Потенцијални обврски	42	14.191.047	14.321.606
Потенцијални средства	42	-	-

Белешките кон финансиски извештаи од страна 9 до 135
представуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Диомидис Николетопулос
Генерален извршен директор,
Претседател на Управен Одбор

Милица Чапаровска- Јовановска
Генерален директор за банкарство на мало,
Член на Управен одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за управување со ризици,
Член на Управен одбор

Орце Наумовски
Овластен сметководител

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ
за периодот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018
(Во изјади делатари)**

Капитал	Првни капитал и додаток акциите	Други сопствени акции	Ревидираниот исклучен		Останати резерви	Запасена добиска	Распределбата на доходите и запасените акционерите
			Резерви за запаска од ринкови цени	Резерви за специјални инструменти			
Запишан капитал	3.511.242	-	-	-	66.407	830.290	-
Капитал на почетокот со состојба на 1 јануари 2017 (претходен период) коригирано Септември добивки/(загуби) за финансискот период Останати добивки/(загуби) во периодот Проделки во објективната вредност на среќадата расположена за продажба	3.511.242	-	(25.874)	100.597	-	1.083	3.338.715
На 1 јануари 2017 (претходен период) Коригирана почетна состојба На 1 јануари 2017 (претходен период) коригирано Септември добивка/(загуба) за финансискот период Останати добивки/(загуби) во периодот Проделки во објективната вредност на среќадата расположена за продажба - исплатени поддржани икономични - коригирали профитот во објективната вредност (нето) - реализирали профитот во објективната вредност (нето), предвидени се биланси на успех - добивките не се вредноста на долговниките средства расположени за продажба - исплатување на спроведка на вредноста на долговниките сикономични икономични - исплатили или простијајќи им прости во објективната вредност (нето) - реализирали прости во објективната вредност (нето), предвидени во Останати резерви Проделки во објективната вредност на запаска од ризикот на парични текми Проделки во објективната вредност на запаска од ризикот не него-должувачи во странско работење Купни разлики со запоравање во странско работење Одложени занемарли средства/(објекти), приложени во капиталот Проделки во креитната способност на болните, запаѓајќи финансиски објекти кои се мерат по објективна вредност Останати добивки/(загуби) кога не се прикажуваат во капиталот ни употреба	512	-	-	-	512	-	-
Промени на среќадата Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признати во капиталот Вкупно генерирани добивки/(загуби) за фриманското период	-	-	-	-	512	128.914	-
Промени со акционерите, признати во капиталот и резервите Изјадени акции во текот на периодот Издвојување за останати резерви Дивиденди Скуп на сопствени акции Проделки сопствени акции Други промени на капиталот и резервите Трансакции со акционерите, признати во капиталот и резервите На 31. декември 2017 година нереализиран	3.511.242	-	-	-	512	128.914	-
Трансакции со акционерите, признати во капиталот и резервите Изјадени акции во текот на периодот Издвојување за останати резерви Дивиденди Скуп на сопствени акции Проделки сопствени акции Други промени на капиталот и резервите Трансакции со акционерите, признати во капиталот и резервите На 31. декември 2017 година нереализиран	3.511.242	-	-	-	512	128.914	-
Запасена добиска	5.925.652	-	-	-	2.378	-	-
Распределбата на доходите и запасените акционерите	13.675.298	-	-	-	2.044.120	-	-
(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен	(Ажурирана датум – 30.11.2018) Извештајот е аудитиран и подготвен

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ
за првитеот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018
(Во исплати левард)**

Белешките кон финансиски извештаи од страна 9 до 13 претставуваат интегриран доклад на овие финансиски извештаи. Потпишан во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје.

Димитрис Николаоглу
Генерален национален директор
Претседател на Управителският съвет

Генерален директор за управување со развој
Член на Управни одбор

Орие Наймовски
Овластен сметководител

6

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК
за периодот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018
(Во илјади денари)

	Белешка	31 декември 2018	31 декември 2017
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оданочување		3.068.081	2.283.732
Коригиран за:			
Амортизација на:			
нематеријални средства	15/28	35.400	34.761
недвижности и опрема	15/29	102.431	102.015
Капитална добивка од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема	11	(13)	(19.659)
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. Побарувања	11	(90.242)	(47.612)
Капитална загуба од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	2
продажба на преземени средства врз основа на ненапл. Побарувања	16	-	-
Приходи од камата	6	(4.509.860)	(4.430.735)
Расходи за камата	6	682.760	753.373
Нето-приходи од тргувanje	8	(1.940)	(1.426)
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа:			
дополнителна исправка на вредноста	12	1.406.769	1.491.208
ослободена исправка на вредноста	12	(875.122)	(559.064)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:			
дополнителни загуби поради оштетување	13	21.229	110.774
ослободени загуби поради оштетување		(138.267)	(468)
Посебна резерва:			
дополнителни резервирања	38	3.767	37.966
ослободени резервирања	38	(3.591)	(76.795)
Приходи од дивиденди			
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	11	44.128	(95.161)
Останати корекции		4.508.970	4.447.224
Наплатени камати		(695.205)	(741.518)
Платени камати			
Добивка од дејноста пред промените на деловната актива:		3.553.896	3.282.894
(Зголемување)/намалување на деловната актива:			
Средства за тргувanje		(1.940)	(1.425)
Дериватни средства чuvани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(37.550)	18.777
Кредити на и побарувања од други коминенти		(2.475.336)	(2.934.351)
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		112.354	(9.476)
Задолжителна резерва во странска валута		(192.318)	127.143
Задолжителен депозит кај НБСРМ според посебни прописи		(236.541)	-
Останати побарувања		(1.550.588)	(30.902)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:			
Обврски за тргувanje		-	-
Дериватни обврски чuvани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		77.034	(1.660.282)
Депозити на други коминенти		5.121.936	2.588.561
Останати обврски		(282.918)	(437.765)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		4.088.029	943.174
(Платен) поврат на данок на добивка		(219.711)	(246.509)
Нето паричен тек од основната дејност		3.868.318	696.665

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2018 година до 31 декември 2018
(Во илјади денари)

	Белешка	<u>31 декември 2018</u>	<u>31 декември 2017</u>
Паричен тек од инвестициска дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		(5.817.564)	(5.998.787)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност (Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		6.255.710	8.107.654
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва (Набавка на нематеријални средства)		-	-
(Набавка на нематеријални средства)		(31.821)	(33.795)
Приливи од продажбата на нематеријални средства (Набавка на недвижности и опрема)		(92.328)	(70.655)
Приливи од продажбата на недвижности и опрема (Одливи за истековите средства кои се чуваат за продажба)		10.461	7.205
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за пролажба (Останати одливи од инвестициска дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициска дејност	228.521	67.271	
Нето паричен тек од инвестициска дејност	552.979	2.078.893	
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадени должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадени должнички хартии од вредност (Отплата на обврските по кредити)		(150.814)	(148.492)
Зголемување на обврските по кредити (Отплата на издадените субординирани обврски)		-	-
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	5.399	5.723	
(Откуп на сопствени акции)		-	-
Продадени сопствени акции (Платени дивиденди)	(3.309.730)	(2.226.939)	
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето	(3.455.145)	(2.369.708)	
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	966.152	405.850	
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	15.033.382	14.627.532	
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	15.999.534	15.033.382	

Белешките кон финансиските извештаи од страна 9 до 135 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје:

Диомидис Николетопулос
Генерален извршен директор.
Претседател на Управен Одбор

Тони Стојановски
Генерален директор за управување со ризици
Член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовајновска
Генерален директор за банкарство на мало.
Член на Управен одбор

Орце Наумовски
Овластен сметководител

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД**a) Општи информации**

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје е трансформирана во акционерско друштво на 29 декември 1989 година. Главните активности се обавуваат и нејзиното седиште се наоѓа на ул. 11 октомври бр.7, 1000 Скопје. Банката своите активности во Република Македонија ги извршува преку мрежа на 65 филијали (2017: 66 филијали).

Банката е регистрирана како универзален тип на комерцијална банка, во согласност со македонските закони. Основните активности на Банката се следните:

- прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- издавање и администрацирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- финансиски лизинг;
- менувачки работи;
- платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- брз трансфер на пари;
- издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- изнајмување сефови, остава и депо;
- тргување со инструменти на пазарот на пари;
- тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- тргување со хартии од вредност;
- тргување со финансиски деривати;
- управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти;
- давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност;
- чување на хартии од вредност за клиенти;
- советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- продажба на полиси за осигурување;
- посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- економско - финансиски консалтинг и
- други финансиски услуги утврдени со закон што може да ги врши само банка.

Банката е контролирана од страна на Национална Банка на Грција, со седиште во Грција, која поседува 94,64% (2017: 94,64%) од капиталот на Банката и претставува нејзина крајна матична компанија. Акциите на Банката котираат на Официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност на пазарот на подсегментот задолжителна котација, а кодот под кој котираат е следниот:

Шифра на хартија од вредностИСИН број

СТБ (обична акција)

MKSTBS101014

СТБП (приоритетна акција)

MKSTBS120014

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД (продолжение)**a) Општи информации (продолжение)**

Финансиски извештаи на Банката за годината што заврши на 31 декември 2018 година беа одобрени од страна на Управниот одбор на Банката на 18 април 2019 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 24 април 2019 година.

б) Основи за изготвување на финансиските извештаи**Стандарди врз основа на кои се подготвени финансиските извештаи**

Податоците во приложените финансиски извештаи на Банката се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за банки, подзаконската регулатива пропишана од страна на Народна банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст “НБРСМ”), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготвка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст “Методологија”) („Службен весник на РСМ“ бр. 83/2017) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РСМ“ бр. 83/2017), пропишани од страна на НБРСМ и кои се во примена од 01 јануари 2018 година.

Банката, во согласност со барањата на Методологијата за нејзина првична примена, како и првичната примена на новите барања за класификација, изврши преоценка од аспект на класификацијата на финансиските средства и финансиските обврски со состојба на 31 декември 2017 година и на 1 јануари 2018 година. Табеларниот приказ на ефектот од примената на класификацијата е презентиран во Белешка 1Б.1.

Во рамки на Методологијата е пропишана обврската за пресметка на оштетувањето за кредитен ризик кој Банката е должна да го утврдува односно проценува и да признава исправка на вредноста/оштетување за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства во согласност со Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик пропишана од НБРСМ.

Во август 2018 година Народната банка на Република Северна Македонија донесе нова Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 149/18) која ќе се применува од 01 јули 2019 година.

Поради различните периоди во кои започнува примената на Методологијата и Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик (01 јануари 2018 година и 01 јули 2019 година сојдветно), Банката во овие финансиски извештаи не ја примени Одлуката, освен во делот за хартиите од вредност. При тоа, ефектот од преоценката, односно вреднувањето и мерењето на хартите од вредност е нематеријален. Ефектот Банката го евидентираше како корекција на почетната состојба на 1 јануари 2018 година на Задржаната добивка/Акумулирана загуба.

Презентација на финансиските извештаи

Придружните финансиски извештаи на Банката се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките (“Службен весник на РСМ” бр.83/17), (во понатамошниот текст “Одлуката”).

ВОВЕД (продолжение)**6) Основи за изготвување на финансиските извештаи (продолжение)****Презентација на финансиските извештаи (продолжение)**

Раководството на Банката го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ, на начин како што се инкорпорирани во Методологијата и нивните толкувања врз финансиските извештаи, како и барањата за форматот и содржината на одредени билансни шеми во согласност со Одлуката и вреднувањата на средствата, обврските, приходите и расходите во согласност со барањата на Методологијата.

Приложените финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на историска набавна вредност, освен за вреднувањето на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба кои се вреднуваат по објективна вредност, како и други финансиски средства и финансиски обврски кои се вреднуваат по објективна вредност преку билансот на успех врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

Презентацијата на финансиските извештаи во согласност со Одлуката на Народна Банка на Република Северна Македонија, бара користење на најдобро можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Банката, кои имаат ефекти на презентираните вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие процени и претпоставки се засновани на искуство од миналото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Реалните резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

Презентираните финансиски извештаи се исказани во илјади македонски денари. Денарот претставува функционална и известувачка валута на Банката за целите на известувањето до НБРСМ.

Проценките и претпоставките се разгледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди ако ревидираната проценка има влијание на двета периоди - тековниот и идниот период.

Информации во однос на значајните области за кои постои неизвесност врз основа на проценка и критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат најзначаен ефект на износите обелденети во финансиските извештаи се наведени во Белешка 1.г).

Финансиските извештаи на Банката се подготвени во согласност со сметководствените политики образложени во Белешката 1.в) кон финансиските извештаи.

Придржните финансиски извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи на Банката.

в) Значајни сметководствени политики**Приходи и расходи по основ на камати**

Приходите и расходите по основ на камати се признаваат во билансот на успех за сите каматоносни инструменти на пресметковна основа, според амортизирана набавна вредност со користење на ефективна каматна стапка.

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)
Приходи и расходи по основ на камати (продолжение)

Методот на ефективна каматна стапка е метод за пресметка на амортизирана набавна вредност на финансиските средства или финансиските обврски преку алокација на приходите од камата и расходите за камата во соодветниот релевантен период. Ефективната каматна стапка е стапка со која се дисконтираат проценетите идни парични приливи или одливи во текот на очекуваниот век на финансискиот инструмент или, каде што е соодветно, за пократок период до нето сметководствената вредност на финансиското средство или финансиската обврска. При пресметката на ефективната каматна стапка, Банката врши проценка на паричните текови имајќи ги во предвид договорените услови за финансиските инструменти (на пример, опциите за предвремена отплата) но, не ги зема во предвид идните загуби поради оштетување. Интегрален дел на пресметката на ефективната каматна стапка се и сите платени и наплатени провизии и надоместоци помеѓу договорните страни, како и трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти при одобрување на кредитите.

Приходи од надоместоци и провизии

Провизиите и надоместоците, со исклучок на надоместоците за одобрување на кредити, генерално се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Останатите надоместоци за одобрување на кредити се разграничуваат и амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методата на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога правото за да се добие дивиденда е востановено за сите акционери кои учествуваат во распределбата.

Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните девизни курсеви на НБРСМ, кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на билансот на состојба. Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, како и во однос на вреднувањето на средствата и обврските во странска валута се вклучени во билансот на успех во периодот кога тие настануваат. Превземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се преведуваат во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на билансот на состојба.

Финансиски средства

Банката ги признава финансиските средства и обврски во книгите, само и само доколку е една страна во договорните одредби на инструментот. Финансиските средства се признаваат и депризнаваат на датумот на тргување кога купувањето или продавањето на вложувањето е според договор чии што одредби бараат испорака на вложувањето во договорените временски рамки. Финансиските средства почетно се признаваат по фер вредност, што претставува трансакциска цена на инструментот. Класификацијата зависи од природата и намената на финансиските средства и се одредува во моментот на нивното почетно признавање. Класификацијата на финансиските средства се врши во зависност од бизнис моделот на банката и карактеристиките на договорените парични текови. Во банката се утврдени три бизнис модели: HTC (held to collect) ги вклучува финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, HTCS (held to collect and sale) ги опфаќа финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останатата сеопфатна добивка и HFT (held for trading) ги опфаќа средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Финансиски средства кои се чуваат за тргувanje**

Хартиите од вредност за тргуване, кои се состојат од обврзници издадени од државата и сопственички инструменти издадени од банки, се хартии од вредност вклучени во портфолио за кое постои намера за остварување на профит на краток рок. Хартиите од вредност за тргуване се опфатени со бизнис моделот (HFT) и соодветно на моделот ваквите инструменти иницијално се признаваат по објективна вредност, при што трансакциските трошоци не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Овие средства банката ги управува со цел тргуване и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е резидуална категорија, односно банката во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории описаны подоле. Ваквите инструменти последователно се мерат според нивната објективна вредност, без намалување на трансакциските трошоци, преку билансот на успех врз основа на нивната пазарна цена и тоа за средствата за тргуване како нето приходи од тргуване, а за финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање, како нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност. Добивки или загуби од курсни разлики се признаваат во билансот на успех како нето приходи/расходи од курсни разлики. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со хартиите од вредност за тргуване, се евидентира како приход од камата. Добивките или загубите реализирани при продажба или отпис на средството се евидентираат како останати приходи/расходи. Купопродажбата на хартиите од вредност за тргуване се признава на датумот на тргувачето, што го претставува датумот кога Банката се обврзува да го купи или продаде средството.

Финансиски средства расположиви за продажба

Финансиски средства расположиви за продажба се оние финансиски средства коишто се чуваат на неопределено време, и истите можат да бидат продадени доколку постои потреба за решавање на проблеми поврзани со ликвидноста или промена на каматните стапки, девизните курсеви или пак цената на акциите.

Финансиските средства расположиви за продажба почетно се признаваат по нивната објективна вредност без намалување на трансакциските трошоци кои може да настанат при продажба или отуѓување, а потоа последователно се мерат според објективната вредност, врз основа на пазарната вредност или врз основа на износите добиени со примена на методи на парични текови за вложувањата во друштва кои не котираат на берза.

Банката ги класифицира средствата во оваа категорија доколку се исполнети следните критериуми:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата-СППИ

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства расположиви за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и објективната вредност и се признаваат во капиталот и резервите на позицијата ревалоризациски резерви. Кај должностните хартии од вредност при депризнавање кога средството ќе се продаде или достаса, кумулативната нереализирана добивка или загуба претходно признаена во капиталот се вклучува во нето добивката или загубата за периодот во позицијата останати приходи/расходи. Кај сопственичките хартии од вредност при нивно депризнавање состојбата на сметката за ревалоризациски резерви банката ќе ја прекнижи на позицијата Акумулирана/Задржана добивка.

Пресметаната камата со примена на методот на ефективна каматна стапка како и евентуалните загуби поради оштетување и позитивните и негативните курсни разлики се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Финансиски средства кои се чуваат до доспевање**

Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно доспевање, за кои Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Ако Банката продаде било каков дел од вложувањата кои се чуваат до доспевање кој не би бил нематеријален, во таков случај целата категорија би се рекласифицирала во финансиски средства расположиви за продажба. Овие хартии од вредност се класифицирани според моделот НТС (held to collect) и се прикажани според амортизираната набавна вредност со примена на методот на ефективната каматна стапка.

Банката ги класифицира средствата во оваа категорија доколку се исполнети следните критериуми:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата-СППИ

Банката во оваа категорија ќе ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувањата за наеми, побарувањата за провизии и надоместоци, и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со одлуката за кредитен ризик, а за кои условот СППИ е неприменлив. За овие средства не се бара исполнување на СППИ условот.

Добивки или загуби од курсни разлики се признаваат во билансот на успех како нето приходи/расходи од курсни разлики. Добивките или загубите реализирани при продажба или отпис на средството се евидентираат како останати приходи/расходи. Добивки и загуби кога средството е оштетено или депризнаено се признаваат преку билансот на успех.

Кредити одобрени од Банката

Кредитите се класифицирани според моделот НТС (held to collect) и се прикажани според амортизираната набавна вредност со примена на методот на ефективната каматна стапка. Класификацијата се врши според деловниот модел на Банката и карактеристиките на паричните текови. Кај кредитите се исполнети следниве критериуми за класификација и мерење по амортизирана набавна вредност:

- банката ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови
- исполнет е условот единствено отплати на главница и камата-СППИ

Кредитите одобрени од Банката ги вклучуваат кредитите кога средствата се одобрени на комитентите. Кредитите иницијално се признаваат по објективна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци, а последователно се вреднуваат според амортизираната набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка. Каматите врз основа на кредити одобрени од Банката се вклучени во приходи од камати и истите се признаваат на пресметковна основа. Кредитите одобрени на комитентите и финансиските институции се прикажани во нето износ намалени за загубата поради оштетување.

Загуби поради оштетување на финансиски средства

Банката проценува на датумот на секој биланс на состојба дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства има загуба поради оштетување. Во случај на вложувања класифицирани како расположиви за продажба, ако има значајно или пак пролонгирано намалување на нивната објективната вредност под нивната набавна вредност, во таков случај истите се разгледуваат при утврдувањето дали средствата имаат загуба поради оштетување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Загуби поради оштетување на финансиски средства (продолжение)

Доколку постои таков доказ за должничките инструменти расположливи за продажба, кумулативната загуба, мерена како разлика помеѓу набавната вредност на вложувањето и неговата тековна објективна вредност, се намалува од ревалоризациската резерва и се признава во билансот на успех во позицијата исправка на вредност. Кај сопственичките хартии од вредност не се пресметува исправка на вредност. Загубите поради оштетување признаени во билансот на успех на вложувањата кои се вреднуваат преку главнината, не се сторираат преку билансот на успех. Ако, во подоцнешниот период, објективната вредност на вложувањата класифицирани како расположливи за продажба се зголеми и таквото зголемување може објективно да се врзе со настан кој се случил по признавањето на загубите поради оштетување во билансот на успех како исправка на вредноста, во таков случај загубите поради оштетување се анулираат. Износот на ослободувањето ќе биде вклучен во позицијата исправка на вредност на нето основа. Останатиот износ до новата објективна вредност доколку има се признава во ревалоризациски резерви.

Износот на загубите поради оштетување за финансиските средства кои се вреднуваат според амортизирана вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на очекуваните парични приливи дисконтирани според оригиналната ефективна каматна стапка на таквиот финансиски инструмент и се признаваат во билансот на успех.

Резервации за загуби поради оштетување на кредити и побарувања

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и побарувањата се утврдуваат доколку постојат објективни докази дека Банката нема да може да ги наплати сите достасани износи по побарувањата според оригиналните договорни услови. Всушност поимот "побарувања" има значење на кредити, договорени обврски како што се акредитиви, гаранции или договорени обврски за зголемување на кредитниот лимит. Резервацијата за загуби поради оштетување по кредити се искажува како намалување на сметководствената вредност на кредитот, додека за вонбилансните ставки, резервацијата се искажува во рамките на ставката резервации. Зголемувањата на резервациите се вршат преку искажаните загуби поради оштетување признати во билансот на успех.

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите и на останатите активни билансни и вонбилансни позиции се врши во согласност со регулативата пропишана од страна на НБРСМ со важност на секој датум на билансот на состојба, според која Банката е должна да ги класифицира активните билансни и вонбилансни позиции во групи според степенот на нивната ризичност и да изврши проценка на износот на потенцијалните загуби поради оштетување кои се пресметуваат со примена на објективни и субјективни мерила на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година со примена на следните проценти:

<u>Ризична категорија</u>	<u>Процент</u>
А	од 0,01% до 5%
Б	над 5% до 20%
В	над 20% до 45%
Г	над 45% до 70%
Д	над 70% до 100%

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Резервации за загуби поради оштетување на кредити и побарувања (продолжение)**

Резервациите за загуби поради оштетување на кредитите се утврдуваат врз основа на степенот (големината) на ризикот од ненаплативост или специфичниот ризик на ниво на земја, врз основа на следните принципи:

- Поединечните кредитни изложености (ризици) се оценуваат врз основа на видот на кредитобарателот, неговата целокупна финансиска позиција, изворите и евиденцијата за плаќање и надоместивата вредност на обезбедувањето. Резервациите за загуби поради оштетување се мерат и утврдуваат за разликата помеѓу сметководствената вредност на кредитот и неговиот проценет надоместив износ, што всушност ја претставува сегашната вредност на очекуваните готовински текови, вклучувајќи ги и надоместивите износи од гаранции и залог, дисконтиранi со ефективна каматна стапка на кредитот.
- Ако постојат објективни докази за ненаплативост на кредити во кредитното портфолио кои не може специфично да се идентификуваат, резервациите за загуби поради оштетување се утврдуваат на ниво на ризикот за целокупното кредитно портфолио. Овие загуби се утврдуваат врз основа на историски податоци за кредитните рангирања на кредитокорисниците, и ја одразуваат тековната економска клима во која функционираат кредитокорисниците.
- Загубата по кредит претставува престанок на пресметка на приход од камата согласно договорените услови, а кредитот се класификува како нефункционален заради тоа што договорните обврски за плаќање на главницата и/или каматата се во задоцнување, односно ненаплатени во период подолг од 90 дена. Сите резервации за загуби по кредити се разгледуваат и тестираат најмалку еднаш квартално, и секакви понатамошни промени на износите и времето на очекуваните идни парични приливи во споредба со претходните проценки, резултираат во промена на резервацијата за загуби поради оштетување, која се евидентира како задолжување или одобрување на загубите поради оштетување евидентирани во билансот на успех.
- Кредитот за кој се верува дека е неможно да се наплати, се отпишува наспроти соодветната резервација за загуби поради оштетување. Банката врши отпис и на кредитната изложеност доколку се поминати две години од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%. „Натамошните наплати се евидентираат како намалување на загубите поради оштетување во билансот на успех.
- Во случај на одобрени кредити на кредитокорисници во земји со зголемен ризик на потешкотии за сервисирање на надворешен долг, се проценува политичката и економската ситуација, и се воспоставуваат дополнителни резервации за ризичност на земја.

Депризнања на финансиски средства

Банката ги депризнава финансиските средства кога договорните права за стекнување готовина од финансиското средство истекуваат или се пренесуваат на друг ентитет, а со тоа се пренесуваат и значајно сите права и ризици кои произлегуваат од сопственоста.

Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Финансиските обврски се класифицирани како депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити, останати обврски и дериватни финансиски инструменти.

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Депозити од банки и други финансиски институции и комитенти**

Овие финансиски обврски се евидентираат по објективната вредност при иницијалното признавање намалена за трансакциските трошоци, и последователно се вреднуваат по амортизираната набавна вредност.

Обврски по основ на кредити

Обврските по основ на кредити се евидентираат по објективната вредност при иницијалното признавање намалена за трансакциските трошоци. Последователно мерење е според амортизираната набавна вредност, а разликата помеѓу нето приливите и вредноста која се задржува се признава во билансот на успех за времетраењето на кредитот користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска.

Останати обврски

Останатите обврски се прикажани во нивните номинални износи.

Дериватни финансиски инструменти

Дериватните финансиски инструменти вклучуваат договори зависни од промената на курсот и иницијално и последователно се вреднуваат по фер вредност. Овие договори не се квалификуваат за сметководство на хецинг согласно специфичните критериуми на МСФИ 9 - "Финансиски инструменти: признавање и мерење" и следствено се третираат како дериватни инструменти чувани за тргување, односно добивките и загубите се препознаени во нето-приходи од тргување.

Депризнавање на финансиските обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се евидентираат според набавната вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување. Издатоците поправени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно, се капитализираат. Останати последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корисност на ставката вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во билансот на успех кога настануваат. Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан корисен век на траење. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Годишните стапки на амортизација се како што следи:

Градежни објекти	2,5% -5%
Мебел и опрема	10% - 25%

Добивките или загубите остварени со отуѓување или ставање надвор од употреба на недвижностите и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од продажба и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Недвижности и опрема (продолжение)**

Недвижностите и опремата се предмет на годишна анализа за можноста од нивно оштетување. Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Нематеријални средства

Нематеријалните средства се посебно набавени средства и истите се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација, како и акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои. Нематеријалните средства вклучуваат компјутерски софтвер кој е набавен одделно од хардверот. Трошокот за софтверот се амортизира со употреба на праволиниска метода на проценетиот век на траење кој изнесува 5 години. На крајот на секоја година Банката врши анализа на сметководствените вредности на нематеријалните средства и проценува дали постојат индикации кои указуваат дека средствата се оштетени. Доколку постојат било какви навестувања, се утврдува проценетата надоместувачка вредност на средството и доколку истата е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност.

Раководството на Банката редовно ги разгледува сметководствените вредности на материјалните и нематеријалните средства. Доколку постојат било какви навестувања дека овие средства се оштетени, се проценува надоместувачката вредност на средството со цел да се одреди степенот на загуба поради оштетување. Доколку проценетата надоместувачка вредност на средството е помала од сметководствената вредност, сметководствената вредност на средството се намалува до неговата надоместувачка вредност. Загубата поради оштетување се признава како трошок во тековниот период. Анулирањето на загубата поради оштетување се признава веднаш како приход.

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства вклучуваат недвижности и опрема кои се стекнати преку постапка на преземање како би се исполниле обврските, целосно или делумно, за соодветниот кредит и истите се прикажани во ставката преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања. Овие средства почетно се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од набавната вредност на кредитот, вклучувајќи ги трансакциските трошоци (обично набавната вредност на кредитот е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правниот основ за стекнување на сопственост) и објективната вредност намалена за проценетите трошоци за продажба одредена од страна на овластен проценител на датумот на преземањето на средството. За сите средства превземени после 6 април 2013 година Банката, при почетното признавање евидентира и оштетување од најмалку 20% од пониската од набавната и проценетата вредност на превземеното средство. Доколку исправката на вредноста на кредитот кој што е наплатен по пат на превземање на средства, е повисока од 20% од почетната вредност на превземеното средство, разликата се признава во рамките на ревалоризационите резерви на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)**Преземени средства врз основа на пепаплатени побарувања (продолжение)**

По почетното признавање, преземените средства најмалку еднаш годишно се анализираат за загуби поради оштетувања и истите се мерат по пониската вредност од 80% од претходната сметководствена вредност и проценетата вредност намалена за проценетите трошоци за продажба. Оштетувањата се признаваат во билансот на успех на Банката. При продажба на средството се ослободува износот што е евидентиран во ревалоризациски резерви и истиот се признава во билансот на успех во делот исправка на вредност на финансиски средства на него основа.

Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат депозити по видување и пласмани кај други банки и финансиски институции, износи кај НБРСМ и други финансиски средства како што се благајнички и други записи, како високо ликвидни средства кои доспеваат во рок од 3 месеци и имаат незначителни промени на објективната вредност.

Средства од комисиона работење

Банката управува со средства во име и за сметка на правни лица и граѓани и ги чува и пласира во различни финансиски инструменти врз основа на насоките на комитентите. Банката добива надомест за овие услуги. Средствата од комисионото работење не претставуваат средства на Банката и истите не се препознаени во финансиските извештаи. Банката не е изложена на било каков ризик за ваквите средства, со оглед на тоа дека не ги гарантира истите.

Резервации

Резервациите се признаваат во случај кога Банката има тековни обврски (законски или конструктивни) како резултат на минати настани и притоа е веројатно дека Банката ќе биде обврзана истите да ги плати и износот на обврската може веродостојно да се процени. Износот признаен како резервација ја претставува најдобрага проценка на потребниот износ за подмирување на тековната обврска на датумот на билансот на состојба, земајќи ги во предвид ризиците и неизвесностите кои ја опкружуваат обврската.

Онаму каде што резервацијата се мери со користење на проценетите парични текови за подмирување на тековната обврска, нејзината сметководствената вредност претставува сегашна вредност на тие парични текови.

Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плакаат од страна на Банката во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Користи за вработените (продолжение)**

Во согласност со законските барања, колективниот договор и интерните правила на Банката има обврска на своите вработени да им исплати отпремнина при пензионирање во висина на две просечни месечни плати. Отпремнините на вработените се третираат како дефинирани пензиски планови. Обврските за отпремници се признаени во билансот на состојба врз основа на актуарска проценка и претставуваат сегашна вредност на дефинираниот обврски спрема вработените намалени за објективната вредност на планираните средства (тековно нема такви признати средства) корегирана за сите непризнаени актуарски добивки и загуби намалени за трошокот за минати услуги кој се признаен. Дефинираните обврски за користи на вработените се пресметуваат на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на кредитната метода на проектирана единица.

Оданочување

Обврската на Банката за тековен данок е пресметана врз основа на важечката даночна регулатива и со употреба на пропишаните даночни стапки кои важат или се значајно во примена на датумот на билансот на состојба.

Одложениот данок се признава на разликите помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и соодветната даночна основа употребена при пресметката на оданочувача добивка, и се евидентира со примена на методот на обврска. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики, а одложено даночко средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во овој обем во кој е веројатно дека ќе постои доволно идна даночна добивка во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночните стапки (и закони за даноци) коишто важат на датумот на билансот на состојба.

Наеми

Банката дава и зема недвижни под закуп по основ на оперативни наеми. Приходите и расходите по основ на наемници се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во рамките на времетраењето на наемот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД (продолжение)**г) Употреба на оценки и проценки**

Најзначајните области за кои се потребни проценки и претпоставки се:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Тие вклучуваат користење на методи на сегашна вредност, модели врз основа на параметри кои се достапни. Сите модели на вреднување најпрво се потврдуваат пред да бидат користени како основа за финансиско известување и периодично се разгледуваат од страна на квалификуван персонал кој што е независен во однос на областа за која е креиран моделот. Каде што е можно, Банката ги споредува вреднувањата добиени од различните модели со оние кои котираат на активни пазари на слични инструменти, и со стварните вредности кога истите се реализираат, со цел понатаму да ги потврди и стандардизира моделите. Голем број на различни фактори се вклучени во моделите, вклучувајќи стварни или проценети пазарни цени и стапки, како што се временска вредност и непостојаност, пазарни услови и ликвидност. Банката ги применува моделите конзистентно од еден до друг период, обезбедувајќи споредливост и континуитет на вреднувањата низ периодите, но оценката на објективната вредност инхерентно инволвира значаен степен на проценување.

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купување и продажба на побарувањата и другите финансиските средства и обврски, за кои не постојат официјално објавени пазарни цени.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик така што кога е проценето дека постојат навестувања дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, во тој случај се признава резервација. Според мислењето на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар всушност ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

ВОВЕД (продолжение)

г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Исправка на вредноста на кредитите

Банката месечно врши анализа на кредитната изложеност со цел да се процени дали постојат индикации за оштетување на кредитите. Во одредувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во билансот на успех, Банката донесува оценка за тоа дали постојат некои видливи показатели кои укажуваат на намалување на идните парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да биде идентификувано на поединечниот кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува видливи показатели кои укажуваат дека постојат негативни промени во способноста за плаќање на кредитот од страна на кредитокорисникот или неможноста за плаќање е резултат на неполовните економски состојби во земјата кои директно влијаат врз способноста на кредитокорисникот да ги подмири своите обврски во предвидениот рок. Банката користи проценки врз основа на историското искуство за загуби кои се однесуваат на средства кои имаат карактеристики на кредитен ризик и постоење на објективен доказ за оштетување кои се слични на оние во портфолиот кога ги планира идните парични текови. Методологијата и претпоставките користени за проценка на износот и времето на идните парични текови се анализира на редовна основа со цел да се намалат разликите меѓу проценетата загуба и искуството од стварните загуби.

Корисен век на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Банката го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира на годишно ниво или секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошкиот развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустриската.

Актуарски претпоставки за дефинираните планови за користи на вработените

Евентуалните трошоци кои Банката би ги имала по основ на дефинираните планови зависат првенствено од вистински очекуваните идни искуства а особено од промената на дисконтната стапка и зголемувањето на платите. Други фактори исто така можат да ја променат вкупната обврска по оваа основа како што се бројот на вработените кои предвреме ја напуштаат Банката во однос на пензионирањето и бројот на нови вработени.

д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Освен како што е наведено во Белешката 16), не постојат други промени во сметководствените политики при составувањето на приложените финансиски извештаи. Согласно наведенето во Белешка 16) во делот на Презентација на финансиските извештаи, одредени Белешки во приложените финансиски извештаи се презентирани согласно начинот на презентација во Одлуката.

ВОВЕД (продолжение)

f) Усогласеност со законската регулатива

Приложените финансиски извештаи се усогласени со регулативата пропишана од страна на НБРСМ која е на сила на секој датум на билансот на состојба.

Во јануари 2017 година беше доставен Записникот од НБРСМ од спроведената теренска контрола во периодот од 20 ноември 2017 година до 22 декември 2017 година во врска со примената на регулативата од девизното работење. Со доставениот извештај од супервизорите не се утврдуваат наоди.

- Во периодот од 5 февруари до 14 март 2018 година, НБРСМ спроведе теренска контрола за оценка на системот на корпоративно управување во Банката, управување со ИТ ризикот, ризикот од перенење пари, како и оценка на системот на мерење на кредитниот ризик. Извештајот од контролата беше доставен до банката во мај 2018 година. Со доставениот извештај од супервизорите се утврдуваат наоди и препораки за кој Банката изготви Акционен план за нивно отстранување.

e) Обелоденување за управување со ризици

Квалитативните и квантитативните информации за пооделните видови на ризици одделно се дадени во белешките 2 и 3.

ж) Настани по датумот на билансот на состојба

Законот за данок на добивка се промени и стапи на сила од 01 Јануари 2019, за фискална година 2019. Всичките промените се однесуваат на категоријата непризнати даночни расходи, промена во даночниот третман на амортизација и промена во делот на трансферни цени. Банката тековно го проценува влијанието од измените во Законот за данок на добивка.

Освен погоре наведеното после датумот на изготвување на билансот на состојба, последователно се немаат случено материјални настани коишто би барале објавување во финансиските извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски
31 декември 2018

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

(во илјада денари)				
	по објективна вредност преку билианс на успех		по објективна вредност преку останата сопствената добривка	
	за тргувanje	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти
2018 (тековна година)				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	-	4.956.713	5.616	14.339.615
Средства за тргувanje	-	-	-	19.296.328
Финансиски средства чуваани за управување со ризик	-	-	-	5.616
Финансиски средства чуваани за управување со ризик билиансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чуваани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	197.089
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	63.664.180
Вложувања во хартии од вредност	-	-	80.059	5.789.883
Останати побарувања	-	-	-	454.474
Вкупно финансиски средства		4.956.713	85.675	84.445.241
Финансиски обврски				
Обврски за тргуваче	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билиансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чуваани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	159.504
Издалени долгнички хартии од вредност	-	-	-	76.002.374
Обврски по кредити	-	-	-	296.455
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	296.455
Останати обврски	-	-	-	930.114
Вкупно финансиски обврски		-	77.388.447	77.388.447

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

		по објективна вредност преку биланс на успех			по објективна вредност преку останатата сепаратна добивка		(во илјада денари)	
		за тргуваче	по објективна вредност при почетното признавање	dолжнички инструменти	сопственички инструменти	амортизирана набавна вредност	Вкупно	
2017 (претходна година)								
<i>Финансиски средства</i>								
Парични средства и парични еквиваленти								
Средства за тргуваче								
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање								
Дериватни средства чувани за управување со ризик								
Кредити на и побарувања од банки								
Кредити на и побарувања од други комитенти								
Вложувања во хартии од вредност								
Останати побарувања								
<i>Вкупно финансиски средства</i>								
<i>Финансиски обврски</i>								
Обврски за тргуваче								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање								
Дериватни обврски чувани за управување со ризик								
Депозити на банки								
Депозити на други комитенти								
Издадени долготворни хартии од вредност								
Обврски по кредити								
Субординирани обврски и хибриден инструменти								
Останати обврски								
<i>Вкупно финансиски обврски</i>								

Во согласност со Одлукуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките оваа табела не се пополнува.

БЕЛЕЦКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

A.a. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски, согласно Методологијата пред I јануари 2018 година

						(во илјада денари)
	по објективна вредност при почетното признавање	чувани до достапување	кредити и побарувања	расположливи за продажба	останати побарувања и обврски, по амортизирана набавна вредност	Вкупно
2017 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-
Средства за тргувanje	3.676	-	-	-	5.128.841	12.772.475
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
- кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	3.676				60.816.737	11.359.362
Финансиска обврска						
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-
Издавачки должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски и хибриден инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски	3.676				72.585.349	72.585.349

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обрски (продолжение)

Б. Класификација на финансиските средства и финансиските обрски на 1 јануари 2018 година

Б.1. Споредба на класификацијата и на крајната и почетната сметководствена вредност на финансиските средства и финансиските обрски на 31.12.2017 г. и на 1.1.2018 г.

Класификација (описно да се нареде категоријата на финансиски инструмент)		Сметководствена вредност		(во илјада денари)
Финансиски средства	Опис	крајна сметков. вредност на 31.12.2017	почетна сметков. вредност на 1.1.2018	60 илјади денари
Парични средства и парични еквиваленти прегходна категорија (на 31.12.2017)	нова категорија (на 1.1.2018)			
Средства за тргувачке долгосрочни хартии од вредност со сопственички инструменти	Финансиски средства по објективна вредност преку БУ			
дерибати за прегување	по објективна вредност преку БУ			
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање долгосрочни хартии од вредност со сопственички инструменти	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање долгосрочни хартии од вредност со сопственички инструменти			
Кредити и побарувања од банки	Државни записи расположиви за продажба со рок на достапување над три месеци			
Кредити на и побарувања од други комитенти	Државни записи расположиви за продажба со рок на достапување над три месеци			
Вложувања во хартии од вредност со сопственички инструменти	Сопственички ХВ добиени по сила на закон			
- кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка	Финансиски средства по амортизирана набавна вредност			
- кои се мерат по амортизирана набавна вредност	Сопственички ХВ добиени по сила на закон			
Останати побарувања	Финансиски средства по амортизирана набавна вредност			
Вкупно финансиски средства		85.130.729	85.113.126	

БЕЛЕЖКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски на 1 јануари 2018 година (продолжение)

Б.1. Споредба на класификацијата и на крајната и почетната стапководствена вредност на финансиските средства и финансиските обврски на 31.12.2017. и на 1.1.2018г.(продолжение)

Класификација (описно да се наедле категоријата на финансиски инструмент)		(во илјада денари)	
предходна категорија (на 31.12.2017)	нова категорија (на 1.1.2018)	сметководствена вредност крајна сметков. вредност на 31.12.2017	почетна сметков. вредност на 1.1.2018
Финансиска обврска			
Обврски за тргуваче			
депозити на банки			
депозити на други комитетни издаатни должнички хартии од средност			
останати финансиски обврски			
деризати за тргуваче			
финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање депозити на банки			
депозити на други комитетни издаатни должнички хартии од средност			
субординирани обврски			
останати финансиски обврски			
Цркватни обврски чувани за управување со ризик			
Депозити на банки			
Депозити на други комитетни издаатни должнички хартии од вредност			
Обврски по кредити			
Субординирани обврски и хибридни инструменти			
Останати обврски			
Вкупно финансиски обврски			
		72.585.349	72.585.349

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б.2. Усогласување на крајната и почетната сметководствена вредност на финансиските средства и финансиските обврски на 31.12.2017г. и на 1.1.2018г.

(во илјада денари)

крајна сметководствена вредност на 31.12.2017	ефект од почетна примена на Методологијата на 1.1.2018г.	почетна сметководствена вредност на 1.1.2018
Финансиски средства		
<i>по амортизирана набавна вредност</i>		
Парични средства и парични еквиваленти	17.901.316	(5.731) 17.895.585
Кредити на и побарувања од банки	159.539	- 159.539
Кредити на и побарувања од други комитенти	60.657.198	- 60.657.198
Вложувања во хартии од вредност	-	-
<i>должнички инструменти</i>		
- прекласификувани од/во средства чuvани до достасување	-	-
- прекласификувани од/во средства расположливи за продажба	-	-
- прекласификувани од/во средства за тргуваче	-	-
Останати побарувања	178.479	- 178.479
Вкупно финансиски средства по амортизирана набавна вредност	78.896.532	(5.731) 78.890.801
<i>по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка</i>		
Вложувања во хартии од вредност	-	-
<i>должнички инструменти</i>		
- прекласификувани од/во средства чuvани до достасување	6.153.085	- 6.153.085
- прекласификувани од/во средства расположливи за продажба	-	(11.872) (11.872)
- прекласификувани од/во средства за тргуваче	-	-
<i>сопственички инструменти</i>		
- прекласификувани од/во средства расположливи за продажба	77.436	- 77.436
- прекласификувани од/во средства за тргуваче	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка	6.230.521	(11.872) 6.218.649
<i>по објективна вредност преку биланс на успех</i>		
Средства за тргуваче	-	-
<i>должнички инструменти</i>		
- прекласификувани од/во средства чuvани до достасување	-	-
- прекласификувани од/во средства расположливи за продажба	-	-
- прекласификувани од/во средства за тргуваче	3.676	- 3.676
<i>сопственички инструменти</i>		
- прекласификувани од/во средства расположливи за продажба	-	-
- прекласификувани од/во средства за тргуваче	-	-
<i>деривати за тргуваче</i>		
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чuvани за управување со ризик	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку биланс на успех	3.676	- 3.676
Вкупно финансиски средства	85.130.729	(17.603) 85.113.126

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)**Б.2. Усогласување на крајната и почетната сметководствена вредност на финансиските средства и финансиските обврски на 31.12.2017г. и на 1.1.2018г. (продолжение)**

(во илјада денари)

	крајна сметководствена вредност на 31.12.2017	ефект од почетна примена на Методологијата на 1.1.2018г.	почетна сметководствена вредност на 1.1.2018
Финансиски обврски			
<i>по амортизирана набавна вредност</i>			
Депозити на банки	82.470	-	82.470
Депозити на други комитенти	70.880.438	-	70.880.438
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски за тргувanje	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по ОВ преку БУ	-	-	-
Обврски по кредити	409.410	-	409.410
- прекласификувани од/во обврски за тргувanje	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по ОВ преку БУ	-	-	-
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски за тргувanje	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по ОВ преку БУ	-	-	-
Останати обврски	1.213.031	-	1.213.031
<i>Вкупно финансиски обврски по амортизирана набавна вредност</i>	72.585.349	-	72.585.349
<i>по објективна вредност преку биланс на успех</i>			
Обврски за тргувanje	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по ОВ преку БУ	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по амортизирана набавна вредност	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билијансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски за тргувanje	-	-	-
- прекласификувани од/во обврски по амортизирана набавна вредност	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-
<i>Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку биланс на успех</i>	-	-	-
Вкупно финансиски обврски	72.585.349	-	72.585.349

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Превземањето ризик е основа на финансиското работење, а оперативните ризици се неизбежна последица на вршењето на деловните активности. Затоа, целта на Банката е да постигне соодветна рамнотежа помеѓу ризикот и приносот како и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти врз финансиските перформанси на Банката.

Политиките за управување со ризиците на Банката се така дизајнирани да можат да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да постават соодветни лимити за ризиците и соодветни контроли, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите со помош на сигурни и современи информациони системи. Банката редовно ги ревидира своите политики за управување со ризици и системите со цел да ги одрази промените на пазарите, производите и најдобрите практики.

Организациската структура на раководењето со ризици на Банката осигурува постоење на јасни линии на одговорност, ефикасна сегрегација на должности и превенција на судири на интереси на сите нивоа, вклучувајќи ги Надзорниот одбор, Управниот одбор, вишиот менаџмент, како и помеѓу Банката и НБГ Групацијата, нејзините клиенти и сите други поврзани субјекти. Во рамките на Банката, активностите за раководење со ризици главно се одвиваат на следниве нивоа:

- Стратешко ниво, кое опфаќа функции на раководење со ризици што ги извршува Надзорниот одбор. Тоа се однесува на одобрување на стратегија за ризици, дефинирање на ризиците, профилот и апетитот за ризици на Банката, како и профилот за преземање ризици заради остварување позитивен резултат и други политики и внатрешни инструкции на високо ниво поврзани со ризиците.
- Тактичко ниво, кое опфаќа функции на раководење со ризици што ги извршуваат членовите на Управниот одбор и вишиот менаџмент. Тоа се однесува на воспоставување на политики за ризици и процедури за управување со посебни ризици и воведување на соодветни системи и контроли за да се обезбеди дека сèкупната релација помеѓу ризикот и приносот останува во рамките на прифатливо ниво. Општо земено, во оваа категорија спаѓаат активностите за управување со ризици што ги извршува Секторот за управување со ризици на Банката, како и други критични функции на поддршка.
- Оперативно ниво, кое опфаќа управување со ризици при непосредно извршување на активностите на Банката. Соодветните активности се извршуваат од поединци кои преземаат ризик во име на организацијата. Управувањето со ризици на ова ниво се спроведува преку соодветни контроли содржани во соодветните политики, процедури и инструкции дефинирани од страна на менаџментот.

Најважните видови на ризици се кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, оперативниот ризик и пазарниот ризик.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик

Доминантен ризик во работењето на Банката претставува кредитниот ризик дефиниран како тековен или иден ризик врз финансискиот резултат и капиталот кој произлегува од неможноста должникот да ги исполнi условите од договорот со Банката или да не постапи според договореното. Изложеноста на овој ризик главно произлегува од активностите на кредитирањето на населението и правните лица како и активностите во делот на вонбилансните финансиски инструменти (одобрени лимити, гаранциите и акредитивите).

2.1.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризиците

Иницијално, при одобрување на кредит или друга кредитна изложеност, кредитоспособноста на клиентите се оценува од страна на соодветните Кредитни тела во зависност од видот и износот на изложеноста врз база на дефинирани критериуми. Управување со кредитниот ризик на Банката кое подразбира идентификување, мерење, следење и контрола се врши од страна на следниве тела: Одбор за управување со ризици и Комисија за класификација на актива и резервација за потенцијални обврски и загуби, врз основа на извештаи и анализи изгответи од страна на релевантните организациони делови на Банката. Информации и податоци во врска со кредитниот ризик се доставуваат на редовна основа до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и до Надзорниот одбор на Банката.

Банката има интересен систем на класификација на клиентите чија главна цел е одредување на нивната кредитна способност и оценка на прифатливото ниво на кредитен ризик при започнување на кредитирањето. Класификацијата на корпоративните клиенти кон кои е изложена Банката се ревидира најмалку на полугодишна основа. Банката има имплементирано систем на следење на ранопредупредувачки сигнали со цел навремено да се идентификуваат евентуални влошувања на кредитоспособноста на клиентот и да се преземат соодветните активности за намалување на кредитниот ризик.

Банката имплементира различни практики за намалување на кредитниот ризик. Вообичаена пракса е прифаќање на соодветно обезбедување за дадените кредити. Поважните типови на обезбедување за кредити и други кредитни изложености се:

- Хипотеки врз станбени објекти,
- Залог на деловен имот како деловни објекти, залихи и побарувања,
- Залог на финансиски инструменти како што се должнички и сопственички хартии од вредност,
- Залог на подвижен имот како автомобили и опрема и друго.

Банката го следи исполнувањето на воспоставените интерни и законски лимити и ги контролира концентрациите на кредитниот ризик. Лимитите за ограничување на кредитниот ризик се дефинирани во Стратегијата за ризиците, како и во Политиките и Процедурите кои го регулираат управувањето со кредитниот ризик, и се поставени на ниво на поединечен должник, меѓусебно поврзани субјекти, изложеност кон внатрешни лица на Банката, големи кредитни изложености, изложеност по сектори на делување како и други интерни лимити. Истовремено, Банката го контролира нивото на кредитен ризик кон домашни и странски банки преку воспоставување лимити на ризична изложеност кон нив кои се предмет на ревидирање најмалку еднаш годишно. Исто така, ризикот од концентрација на изложеност по сектори и дејности се следи на редовна основа врз основа на воспоставени лимити.

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

2.1.2 Политики за пресметка на загуба од оштетување/исправка на вредноста

Загубите поради оштетување претставуваат идентификувани загуби на кредитното портфолио на Банката коишто настанале до датумот на изготвување на билансот на состојба и за кои постојат објективни докази за оштетување. Банката ја врши пресметката на резервацијата за оштетување по извршената класификација на кредитната изложеност во соодветната категорија на ризик.

Класификацијата се врши врз основа на следните критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирување на обврските од страна на клиентот и
- квалитетот на обезбедувањето.

Согласно политиките на Банката, одредувањето на оштетувањата и резервациите се врши на поединечна основа.

Резервите за оштетување на индивидуално оценетите ставки на поединечна основа се утврдуваат преку евалуација на генерирана загуба на датумот на изготвување на билансот на состојба, што претставува разлика меѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови. При пресметка на сегашната вредност на проценетите идни парични текови се користи ефективната каматна стапка за дисконтирање на идните очекувани парични текови.

Сите нефункционални кредити исто така се опфатени со исправката на вредноста на поединечна основа.

Пресметаната резервација за оштетување во 2018 година се движи во следниве рамки:

- Од 0,01% до 5% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик А;
- Над 5% до 20% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Б;
- Над 20% до 45% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик В;
- Над 45% до 70% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Г;
- Над 70% до 100% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Д.

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

**поединично значајни
изложбености, пакалеса
за исправката на
предноста и посебната
резерва на поединачна
основа**

УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на всичната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

БЕЛЕЦКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31. декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

Во итаријади денари

	Кредитни на и побарувача од банки	Кредитни на и побарувача од други компаниети	Вложувања во финансиски спретва распоредливи за прифаќа	Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до датумот на	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувачи за парични еквиваленти	Провизии и изложеност	Останати побарувачи	Вонбилансни изложениета	Вкупно
II. Сметководството										
предност на изложеност за кога										
че е видосета										
истправка на										
изложности/посебна										
резерва										
Лостасани побарувача										
Специфична структура										
на останатите										
побарувачи за коги не има										
издадено исправка на										
вредност										
до 30.дена										
Специфични облици										
односно на останатите										
побарувачи за коги има										
издадено исправка на										
вредност										
неизвестни побарувача										
пестукултур. побар.										
останати побар.										
Специфични облици										
односно на останатите										
побарувачи за коги има										
издадено исправка на										
вредност										

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

Во илјади денари

	Кредити на н побарувача од банки	Кредити на и побарувача од други кориненти	Вложувања во финансиски средства расположени за придруžба	Вложувања во финансиски средства кои се чуват до договорен датум	Парични средства и париески активи			Побарувања за применен и надомести			Останати побарувани			Вообичаени платежети			Вкупно		
					На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	
					31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	
Вкупна																			
сметководствена вредност на побарувача со кредитен ризик пред исплатата на вредност и потребната резерва	206.599	175.905	66.851.834	64.248.394	5.802.691	6.327.604	-	-	9.673.345	9.207.774	32.309	36.640	53.784	77.586	10.322.337	10.905.720	92.042.899	90.979.633	
(Вкупна исправка на вредност и посебна резерва)	(9.510)	(16.366)	(3.187.654)	(3.591.196)	(12.808)	(97.083)	-	-	(1.709)	(445)	(27.117)	(28.535)	(17.518)	(79.493)	(33.410)	(79.493)	(81.798)	(3.335.809)	(3.848.833)
Вкупна сметководствена вредност на побарувача со кредитен ризик намалесна за исправката на вредност и посебната резерва	197.089	159.599	63.664.180	60.657.196	5.789.383	6.230.521	-	-	9.671.636	9.207.329	5.192	8.105	36.266	44.186	10.242.844	10.823.922	89.607.090	87.131.300	

2. УПРАВУВАНЬЕ СО РИЗИЦИИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (проявление)

ВРЕДНОСТ НА ОБЕЗДЕЛУВАЊЕТО (ОБЕЗДЕЛУВАЊЕ)

Продукт им едногодишният кредитен ризик

БЕЛЕШКИ КОИ ФИНАНССКИТЕ ИЗВЕНЦИ
31 декември 2018

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжение)

Во илјади денари

Кредитка на и побарувача од банки	Кредити на и побарувача од други коминисти			Вложувања во финансиски средства кои се чуваат во достапување			Гаранти на средстава и предмети за погашување			Вложувања во финансиски средства кои се чуваат во достапување			Гаранти на средстава и предмети за погашување				
	На ден			На ден			На ден			На ден			На ден				
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитите на намалешавки купувачи со специјална отговорност по групата испод</i>																	
Првостепени инструменти за обезбедување парични депозити (во депозитни огранични на сметка во банката државни хартии од вредност државни безусловни гарантии банкарски гарантии																	
Гарантии со другачие за осигурување и полиси за осигурување Корпоративни гарантии (освен бандарски и од друштва за осигурување)																	
Гарантии од физички лица Запот на нејзини имот имот за сопствена употреба (стакови, куќи) Запот на приватни имот Останати видови на обезбедување																	
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложбест коејќи се оценува за отчитување на групна основа																	

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

Во илјади денари

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)

Кредити на и побарувачка од баники	Кредитни на и побарувачка од други компоненти			Побарувачка во финансиските средства кон се чуваат во достапувачко			Парични средства и парични складилета			Побарувачка за професии и наемачти			Остатки побарувачка на ден			Вкупно			
	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден		
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018		
Дејности во првка со нефинансичен имот	-	-	586.759	760.390	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	607	1.500	587.399	761.890	
Стручни, научни и технички дејности	-	-	426.054	316.343	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	61	63	156.776	89.062
Административни и помошни услуги и дејности	-	-	26.098	30.399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	4	15.057	4.053
Јавна управа и одбрана, задолжително соодветно	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.158	34.458
Образование	-	-	2.832	2.102	5.789.883	6.153.085	-	-	4.956.713	5.123.841	-	-	-	-	1.446	13.489	10.746.596	11.284.028	
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	66.339	55.903	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2.539	2.677	68.878	22.332
Рекреација	-	-	38.144	50.824	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	70	36.759	36.489
Други услужни дејности	-	-	2.981	2.637	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	58	611	74.977	87.314
Личност и најчештите карактеристики на производитељи, кон промиводувачат разновидна стоки и фирмички услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.593	2.098
Личности на екстериоријацији	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Организации и тела Трговски поединци и физички лица кои не се сместат за првоти	-	-	43.786.664	40.923.272	-	-	-	-	1.405	2.065	6.275	-	-	-	7.485.907	7.631.135	51.280.251	48.556.472	
Сметка	197.089	159.539	63.664.180	60.657.196	5.789.883	6.230.521	-	-	9.671.636	9.207.329	5.192	8.105	36.266	44.395	10.242.844	10.821.923	39.607.090	87.131.008	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31. Декември 2018

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Во илјади денари									
Кредитни на и побарувачка од банки	Кредитни на и побарувачка од други комингенти	Вложувања во финансиски средства расположени за прометажа		Парични средства и тарговински стапкоделател		Побарувања за прометни и извештајни отстапки побарувача		Вонбилансни иницијативи	
		На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден	На ден
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Географска локација									
Република Северна Македонија	-	63.664.180	60.657.198	5.789.883	6.230.521	5.192	8.105	36.266	44.396
Земјоделска на Европска Унија	197.039	159.539	-	-	-	4.957.559	5.129.496	10.242.844	10.823.922
Европа (останато)	-	-	-	-	-	4.714.077	4.077.833	-	-
Земјоделски на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (помеѓе од 10% од вкупната кредитна исплатеност)	197.039	159.539	63.664.180	60.657.198 # 5.789.883	6.230.521	5.192	8.105	36.266	44.396
Вкупно						9.671.636	9.207.329	5.192	8.105

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.2 Ликвидносен ризик**

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност Банката да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик

Процесот на управување со ликвидносниот ризик на Банката вклучува:

- Примена на оперативни стандарди поврзани со ликвидносниот ризик на Банката, вклучувајќи соодветни политики, процедури и средства за контролирање и лимитирање на ликвидносниот ризик.
- Поседување на соодветни ликвидни средства кои одговараат на профилот на готовински тек на Банката и кои би можеле веднаш да се конвертираат во готовина без да предизвикаат капитални загуби.
- Мерење, контрола и тестирање на сценарија за потребите од финансирање, како и пристапот до изворите на финансирање.
- Подготовка на планови за непредвидени настани за Банката за справување со нарушувањата на ликвидноста со кои се предвидува финансирање на некои или сите активности навремено и по разумна цена.
- Следење на лимитите и коефициентите на ликвидносен ризик имајќи ги предвид различната толеранција и профилот на Банката, како и регулаторните барања за пропишаното минимално ниво на стапките на ликвидност.

Процесот на управување со ликвидноста и ликвидносниот ризик се спроведува преку воспоставување на адекватно дневно управување со ликвидноста, преку изготвување на планови за ликвидност. Плановите ја одразуваат ликвидноста обезбедена преку готовински приливи и ликвидноста потребна за финансирање на готовински одливи. При подготовкa на плановите и проекциите на ликвидноста на дневна, неделна, месечна и подолгорочна основа се води сметка за почитување на поставените лимити, одржување на потребната валутна структура, рочната усогласеност на средствата и изворите на средства и други регулативни правила.

Следењето на ликвидноста на Банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност. Секторот за средства и ликвидност ги ускладува сите приливи и/или одливи во сите валути кои произлегуваат од парични дознаки, чекови, банкарски трансфер и трансфери на сметки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

Вс илјади денари

31 декември 2018

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА							
Парични сред. и парични еквиваленти	19.296.328	-	-	-	-	-	19.296.328
Средства за тргувanje	5.616	-	-	-	-	-	5.616
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	1.770	-	-	-	-	195.319	197.089
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.020.234	3.472.807	15.547.734	9.327.596	15.229.433	18.066.376	63.664.180
Вложувања во хартии од вредност	25.687	1.827.815	2.801.805	1.134.577	-	80.059	5.869.943
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	454.474	-	-	-	-	-	454.474
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	21.904.109	5.300.622	18.349.539	10.462.173	15.229.433	18.341.754	89.487.630
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ							
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	159.504	-	-	-	-	-	159.504
Депозити на други комитенти	38.026.760	5.967.226	21.667.167	7.633.602	2.529.337	178.282	76.002.374
Обврски по кредити	1.503	23.762	57.332	30.976	33.483	149.399	296.455
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	95.126	-	-	-	-	-	95.126
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	839.136	-	-	-	-	90.978	930.114
Вкупно финансиски обврски	39.122.029	5.990.988	21.724.499	7.664.578	2.562.820	418.659	77.483.573
Вонбилианси ставки							
Вонбилиансна актива	-	1.141	-	-	-	-	1.141
Вонбилиансна пасива	11.837.166	416.621	820.515	906.140	195.940	94.158	14.270.540
Рочна неусогласеност	(29.155.086)	(1.105.846)	(4.195.475)	1.891.455	12.470.673	17.828.937	(2.265.342)

Активата и пасивата на Банката е класифицирана според датумот на доспевање, со исклучок на кредитите и побарувања од други комитенти, каде што за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање (кредитни картички, Мој Кеш, итн.), распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи. Иако првичната анализа покажува неусогласеност помеѓу активата и пасивата за период до една година, значителен дел од депозитите на Банката до една година се стабилни и се сметаат за депозитно јадро во износ од 66.100.781 илјади денари (2017: 62.700.389 илјади денари) со што се овозможува рочната неусогласеност да се надмине.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)

							Во илјади денари
							31 декември 2017
	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	вад 5 години	Вкупно
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА							
Парични сред. и парични еквиваленти	17.901.316	-	-	-	-	-	17.901.316
Средства за тргување	3.676	-	-	-	-	-	3.676
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	1.025	-	-	-	-	158.513	159.538
Кредити на и побар. од др. комитенти	1.993.483	3.319.134	15.331.390	9.084.135	13.902.856	17.026.200	60.657.198
Вложувања во хартии од вредност	416.296	1.018.043	4.218.747	500.000	-	77.435	6.230.521
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	6.899	-	-	-	-	-	6.899
Останати побарувања	178.479	-	-	-	-	-	178.479
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	20.501.174	4.337.177	19.550.137	9.584.135	13.902.856	17.262.149	85.137.628
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	82.470	-	-	-	-	-	82.470
Депозити на други комитенти	33.085.058	6.205.900	21.205.892	7.949.372	2.234.983	199.233	70.880.438
Обврски по кредити	37.420	-	77.388	80.747	64.176	149.679	409.410
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	1.122.053	-	-	-	-	90.978	1.213.031
Вкупно финансиски обврски	34.327.001	6.205.900	21.283.280	8.030.119	2.299.159	439.889	72.585.348
Вонбилиансни ставки							
Вонбилиансна актива	-	9.957	-	-	-	-	9.957
Вонбилиансна пасива	11.884.186	227.896	1.096.004	351.681	767.628	76.008	14.403.403
Рочна неусогласеност	(25.710.013)	(2.086.662)	(2.829.147)	1.202.335	10.836.069	16.746.251	(1.841.167)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)****2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)**

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)

Класифицирањето на структурата на средствата и обврските на Банката е направено според датумот на доспевање со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, со исклучок кај кредитите и побарувања од други комитенти и неискористените лимити-потенцијална кредитна изложеност кадешто за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање (кредитни картички, Мој Кеш, дозволени пречекорувања итн.), распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи односно за износот на искористувањето на средствата од одобрените лимити.

2.3 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик дека објективната вредност или идните готовински текови на некој финансиски инструмент ќе флукутираат поради промени во пазарните цени. Пазарните ризици произлегуваат од отворени девизни, каматни и позиции од сопственички хартии од вредност кои се изложени на пазарни движења и промени во волатилноста на пазарните стапки или цените (како што се каматните стапки, кредитни маргини, девизен курс и цени на капитал).

Девизен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукутацији на важечките девизни курсеви кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовинските текови. Банката определува лимити на изложеност по валута и агрегатно за сите валути, а кои се следат на дневна основа. Табелите подолу ја сумираат изложеноста на Банката кон ризикот од девизен курс на 31 декември 2018 и 2017 година.

Ризик од промена на каматните стапки

Банката е изложена на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовински текови. Со оглед на тоа што портфолиото за тргувanje на Банката е незначително и истото се однесува главно на државни хартии од вредност, изложеноста на каматниот ризик се оценува од аспект на портфолиото на банкарски активности. Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е тековниот или можниот ризик за добивката (нето приходи од камата) и/или капиталот што произлегува од негативните движења на каматните стапки што влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности. Превземањето на овој ризик е дел од банкарското работење и може да биде значителен извор на профитабилност и акционерска вредност. Сепак, прекумерен ризик од промена на каматните стапки може да претставува значајно загрозување за добивката и капиталната основа на Банката.

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

Ризик од промена на каматните стапки (продолжение)

Банката има воспоставено рамка за управување со овој ризик со цел да се минимизираат ефектите од негативните промени во идните каматни стапки, и тоа преку воспоставување и следење на соодветни лимити и користење на техники за мерење на изложеноста од ризикот од промена на каматни стапки во банкарското портфолио.

Во табелата е прикажана Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година.

Оперативен ризик

Оперативниот ризик се дефинира како ризик од загуба што произлегува од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси и системи, човечки фактор или надворешни настани. Банката има воспоставено рамка за управување со оперативен ризик која се базира на Стратегија и Политика и методологија за управување со овој ризик. Таа овозможува во рамки на различните процеси во Банката да се идентификуваат ризиците кои произлегуваат од овие процеси, нивно мерење и превземање на корективни акции со цел да се избегне потенцијалниот негативен ефект врз финансискиот резултат и капиталната позиција на Банката.

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/ загуба	Сопствени средства	Активи пондерира на според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
31 декември 2018 Износ пред анализи на чувствителност/стрес тестови (состојба на 31.12.2018)		11.981.568	73.607.134	16,28%

Ефекти од примена на сценарија

Ризик од промена на девизен курс

МКД депрецира за 10% во однос на сите други валути	(64.753)	11.916.814	73.674.404	16,17%
МКД апрецира за 10% во однос на сите други валути	64.753	12.046.321	73.539.863	16,38%
МКД депрецира за 20% во однос на сите други валути	(129.506)	11.852.061	73.741.675	16,07%
МКД апрецира за 20% во однос на сите други валути	129.506	12.111.074	73.472.593	16,48%

Ризик од промена на каматните стапки

зголемување на кс за 200 б.п.	(518.993)	11.462.574	73.607.134	15,57%
намалување на кс за 200 б.п.	(361.803)	11.619.764	73.607.134	15,79%
зголемување на кс за 400 б.п.	(1.037.987)	10.943.581	73.607.134	14,87%
намалување на кс за 400 б.п.	(723.607)	11.257.961	73.607.134	15,29%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)

	Добивка/ загуба	Сопствени средства	Активи поиндерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
31 декември 2017				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес тестови (состојба на 31.12.2017)		10.559.365	68.484.145	15,42%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс				
МКД депрецира за 10% во однос на сите други валути	98.448	10.657.813	68.587.316	15,54%
МКД апрецира за 10% во однос на сите други валути	(98.448)	10.460.917	68.380.975	15,30%
МКД депрецира за 20% во однос на сите други валути	196.896	10.756.261	68.690.487	15,66%
МКД апрецира за 20% во однос на сите други валути	(196.896)	10.362.469	68.277.804	15,18%
Ризик од промена на каматните стапки				
зголемување на кс за 200 б.п.	(405.696)	10.153.669	68.484.145	14,83%
намалување на кс за 200 б.п.	(544.790)	10.014.575	68.484.145	14,62%
зголемување на кс за 400 б.п.	(811.392)	9.747.973	68.484.145	14,23%
намалување на кс за 400 б.п.	(1.089.581)	9.469.784	68.484.145	13,83%

Банката има воспоставено рамка за вршење на стрес тестирање врз основа на која врши стрес тестирање најмалку еднаш годишно со цел анализирање на чувствителноста на Банката на сет од екстремни но веродостојни шокови, а таа опфаќа и анализа на чувствителноста на средствата и обврските при промена на девизниот курс и при промена на каматните стапки од аспект на портфолиото на банкарски активности. При тоа, сценаријата кои го земаат во предвид ризикот од промена на девизен курс го оценуваат влијанието на можната апрецијација и депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на другите валути и при сите останати фактори непроменети, ефектот се гледа преку остварена добивка/загуба од курсни разлики. Од друга страна, целта на стрес тест анализата за ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е да ја испита чувствителноста на билансите на Банката на промените на каматните стапки, преку испитување на влијанието на каматните шокови во претпоставените сценарија врз нето каматните приходи.

И во двете анализи на чувствителноста, промената во адекватноста на капиталот се оценува преку ефектот од сценаријата врз износот на сопствени средства (при што се претпоставува профитот дека е нула), а со тоа и на адекватноста на капиталот на Банката.

Во табелата е прикажана анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик со состојба на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година.

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргуваче

	Во илјади денари			
	2018	2017	Состојба	Прогноза
	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматносните инструменти	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нестирање)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Банката не врши анализа на вредноста изложена на ризик според горенаведениот приказ во Табелата Б со оглед на тоа дека Банката не утврдува капитал потребен за покривање на пазарните ризици за портфолиото за тргуваче согласно „Одлукута за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“, при што табелата од оваа белешка не се пополнува.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргувanje)

A. Анализа на чувствителноста на промени на каматни стапки

	Валута	31.12.2018	31.12.2017
Нето пондерирана позиција за валута ЕУР (ФКС+ВКС+ПКС)	ЕУР	(137.128)	(69.525)
Нето пондерирана позиција за валута МКД (ФКС+ВКС+ПКС)	МКД	211.819	118.695
Нето пондерирана позиција за валута МКД со ЕУР клаузула МКД со ЕУР (ФКС+ВКС+ПКС)	клаузула	374.532	655.762
Нето пондерирана позиција за валута-останато (ФКС+ВКС+ПКС)	Останато	(11.043)	(11.361)
Вкупна пондерирана вредност – Промена на економската вредност на портфолиото на банкарски активности		438.180	693.571
 Сопствени средства		11.981.568	10.559.365
Вкупна пондерирана вредност/Сопствени средства		3,66%	6,57%

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргуваче) (продолжение)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

во илјади денари 31 декември 2018	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства/ обврски	
							9.142.613	
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА								
Парични средства и парични еквиваленти	9.142.613	-	-	-	-	-		
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-		
Кредити на и побарувања од банки	147.072	2.004.913	6.968.050	8.843.670	6.734.692	352.864	147.072	
Кредити на и побарувања од други комитенти	38.244.448	1.829.319	2.801.428	1.140.540	-	-	63.148.637	
Вложувања во хартии од вредност	22.554	-	-	-	-	-	5.793.841	
Останати неспоменати каматочувствителни активи	-	-	-	-	-	-		
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	47.556.687	3.834.232	9.769.478	9.984.210	6.734.692	352.864	78.232.163	
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-		
Депозити на банки	145.712	5.088.941	19.259.481	4.648.350	457.180	86.611	145.712	
Депозити на други комитенти	46.095.580	-	-	-	-	-	73.636.143	
Издадени долгнички хартии од вредност	23.760	-	57.332	30.977	33.483	-	145.552	
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-		
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-		
Останати неспоменати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-		
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	46.265.052	5.088.941	19.316.813	4.679.327	490.663	86.611	75.927.407	
Нето – билансна позиција								
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-		
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-		
Нето – вонбилансна позиција	1.291.635	(1.254.709)	(9.547.335)	5.304.883	6.244.029	266.253	2.304.756	
Вкупна нето - позиција								

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Назарен ризик (продолжение)

- 2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматни стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргуваче) (продолжение)**
Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)

во илјади ларира	31 декември 2017	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства/ Обврски								
								9.195.967								
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА																
Парични средства и парични еквиваленти																
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање																
Кредити на и побарувања од банки																
112.467																
43.886.872	1.372.956	5.225.748	1.916.852	2.711.819	4.772.851			112.467								
414.167	1.018.043	4.215.947	500.000					59.887.098								
								6.148.157								
Останата неспомената каматочувствителна актива																
53.609.473	2.390.999	9.441.695	2.416.852	2.711.819	4.772.851			75.343.689								
Вкупно каматочувствителни финансиски средства																
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ																
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање																
Депозити на банки																
82.470																
40.714.835	5.636.074	18.103.604	5.360.473	585.887				130.705	82.470							
									70.531.578							
Депозити на други комитенти																
36.675																
Издалиeni долгнички хартии од вредност																
77.388																
Обврски по кредити																
80.747																
Субординирани обврски и хибридни инструменти																
Останати неспоменати каматочувствителни обврски																
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски																
40.833.980	5.636.074	18.180.992	5.441.220	650.063	130.984			70.873.313								
Нето – билансна позиција																
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции																
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции																
Нето – вонбилансна позиција																
Вкупна нето - позиција																

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик

	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно	Во илјади денари 31 декември 2018
МОНЕТАРНИ СРЕДСТВА						
Парични средства и парични еквиваленти	11.034.704	4.213.931	2.047.474	2.000.219	19.296.328	
Средства за тргување	-	5.616	-	-	5.616	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	4.630	190.187	2.272	197.089	
Кредити на и побарувања од други комитенти	43.862.839	19.776.681	24.660	-	63.664.180	
Вложувања во хартии од вредност	4.152.585	1.717.358	-	-	5.869.943	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	451.147	1.872	206	1.249	454.474	
Заложени средства	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	59.501.275	25.720.088	2.262.527	2.003.740	89.487.630	
МОНЕТАРНИ ОБВРСКИ						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	3	16.391	109.801	33.309	159.504	
Депозити на други комитенти	45.714.897	26.189.030	2.144.735	1.953.712	76.002.374	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	150.591	145.864	-	-	296.455	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	95.126	-	-	-	95.126	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	
Останати обврски	825.247	104.792	27	48	930.114	
Вкупно монетарни обврски	46.785.864	26.456.077	2.254.563	1.987.069	77.483.573	
Нето- позиција	12.715.411	(735.989)	7.964	16.671	12.004.057	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик (продолжение)

	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно	Во илјади денари 31 декември 2017
МОНЕТАРНИ СРЕДСТВА						
Парични средства и парични еквиваленти	10.531.956	4.037.782	1.487.538	1.844.040	17.901.316	
Средства за тргувanje	-	3.676	-	-	3.676	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	4.630	152.519	2.390	159.539	
Кредити на и побарувања од други комитенти	39.287.428	21.068.053	301.717	-	60.657.198	
Вложувања во хартии од вредност	4.862.541	1.367.980	-	-	6.230.521	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	6.899	-	-	-	6.899	
Останати побарувања	177.891	41	414	133	178.479	
Заложени средства	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	54.866.715	26.482.162	1.942.188	1.846.563	85.137.628	
МОНЕТАРНИ ОБВРСКИ						
Обврски за тргуванje	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	6	58.374	735	23.355	82.470	
Депозити на други комитенти	42.037.370	25.044.016	1.983.655	1.815.397	70.880.438	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	155.291	254.119	-	-	409.410	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	
Останати обврски	1.103.324	109.471	181	55	1.213.031	
Вкупно монетарни обврски	43.295.991	25.465.980	1.984.571	1.838.807	72.585.349	
Нето- позиција	11.570.724	1.016.182	(42.383)	7.756	12.552.279	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ

Управување со капиталот

Целите на Банката при управување со капиталот, што е поширок концепт од акционерски капитал кој се прикажува во билансот на состојба, се:

- обезбедување капитална усогласеност на Банката со барањата на НБРСМ;
- одржување на способноста на Банката да продолжи да функционира како успешна компанија и да продолжи да обезбедува позитивни финансиски резултати за акционерите и поволности за другите инволвирани субјекти; и
- одржување соодветно ниво на капитал кое ќе овозможи успешно натамошно работење.

Адекватноста на капиталот и употребата на регулаторниот капитал редовно се следат од менаджментот на Банката, при што се применуваат техники базирани на инструкциите дадени од регуляторот, за супервизорски цели. Потребните информации се доставуваат до НБРСМ на квартална основа.

Согласно Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот која започна да се применува во март 2017 година се врши измена во делот на структурата на сопствените средства на банките.

Регулаторниот капитал на Банката (Сопствени средства) е поделен на две нивоа:

- Основен капитал (Tier 1): кој го сочинуваат два дела редовен основен капитал и додатен основен капитал. Редовниот основен капитал се состои од акционерски капитал, задржана добивка ограничена за распределба на акционерите, резерви создадени од задржаната добивка, додека и збирна сеопфатна добивка или загуба. Банката не располага со додатен основен капитал ; и
- Дополнителен капитал (Tier 2): кој се состои од кумулативни приоритетни акции.

Законски пропишаните минимални стапки од активата пондерирани според ризиците и тоа: 4,5% за редовниот основен капитал, 6% за основниот капитал и 8% за сопствените средства.

Дополнително согласно оценката на севкупниот профил на ризик на Банката НБРСМ утврдува капитален додаток од 4% и Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот од најмалку 12%.

Банката е должна да ги одржува и заштитните слоеви капитал пропишани со Законот за банки и тоа заштитен слој за зачувување на капиталот 2,5% и заштитен слој за системски значајна банка од 1,5%. Со состојба 31.12.2018 г. Банката ги исполнува пропишаните стапки на адекватност.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018**

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Банката врши пресметка на стапката на адекватност на капитал согласно Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот на Народната банка на Република Северна Македонија со која се пропишува начинот на пресметка на капиталот што им е потребен на банките за покривање на кредитниот ризик, оперативниот ризик, пазарните ризици и валутниот ризик.

Пресметката на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик се заснова врз т.н. стандардизиран пристап согласно со Базел II. Банката е должна да ги распореди билансните и вонбилансните побарувања во соодветни категории на изложеност и да им додели соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето. Капиталот за покривање на оперативниот ризик се пресметува исто така според стандардизиран пристап. Пресметката на капитал за валутен ризик се врши на нето износот на агрегатната девизна позиција земајќи ја во предвид исправката на вредност. Банката не е должна да утврдува и располага со капитал потребен за покривање на пазарните ризици.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за сопствени средства (Образец СС) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2018 и 2017 година.

	Во илјади денари	
	2018	2017
Сопствени средства	11.981.568	10.559.365
Основен капитал	11.890.590	10.468.387
Редовен основен капитал (РОК)	11.890.590	10.468.387
Позиции во РОК	11.890.590	10.468.387
Капитални инструменти од РОК	3.511.242	3.511.242
Премија од капиталните инструменти од РОК	-	-
Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	831.373	831.373
Задржана нераспоредена добивка	7.030.600	5.925.651
(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
Тековна добивка или добивка на крајот на годината	432.691	-
Збирна сеопфатна добивка или загуба	84.684	200.120
(-) <i>Одбитни ставки од РОК</i>	-	-
(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
(-) Нематеријални средства	-	-
(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната	-	-
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
(-) Износ на одбитни ставки од ДОК коишто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
(-) Трошоци за данок	-	-
(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

	Во илјади денари	
	2018	2017
<i>Регулаторни усогласувања на РОК</i>		
(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
<i>Позиции како резултат на консолидација</i>		
Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
Останато	-	-
<i>Други позиции од РОК</i>		
Додатен основен капитал (ДОК)		
<i>Позиции во ДОК</i>		
Капитални инструменти од ДОК	-	-
Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
(-) <i>Одбитни ставки од ДОК</i>	-	-
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
(-) Износ на одбитни ставки од ДК коишто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
(-) Трошоци за данок	-	-
<i>Регулаторни усогласувања на ДОК</i>		
(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
<i>Позиции како резултат на консолидација</i>		
Прифатлив додатен основен капитал коишто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
Останато	-	-
<i>Други позиции од ДОК</i>		

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

	Во илјади денари	2018	2017
Дополнителен капитал (ДК)	90.978	90.978	
<i>Позиции во ДК</i>	<u>90.978</u>	<u>90.978</u>	
Капитални инструменти од ДК	90.978	90.978	
Субординирани кредити	-	-	
Премија од капиталните инструменти од ДК	-	-	
(-) <i>Одбитни ставки од ДК</i>	-	-	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-	
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-	
(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-	
Регулаторни усогласувања на ДК	-	-	
(-) Зголемување на ДК кошто произлегува од позиции на секуритизација	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-	
(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-	
Позиции како резултат на консолидација	-	-	
Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-	
Останато	-	-	
Други позиции од ДК	-	-	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Стапка на адекватност на капиталот

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за стапката на адекватност на капиталот (Образец АК) подгoten во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година.

	Во илјади денари	
	2018	2017
Активиа пондерирана според кредитниот ризик		
Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	5.195.276	4.777.706
Активиа пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	64.940.945	59.721.320
Активиа пондерирана според валутниот ризик		
Агрегатна девизна позиција	672.704	1.031.708
Нето-позиција во злато	-	-
Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	53.816	82.537
Активиа пондерирана според валутниот ризик	672.704	1.031.708
Активиа пондерирана според оперативниот ризик		
Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	-	-
Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	639.479	618.489
Активиа пондерирана според оперативниот ризик	7.993.485	7.731.117
Активиа пондерирана според други ризици		
Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици	-	-
Капитал потребен за покривање на позициски ризик	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
Капитал потребен за покривање на другите ризици	-	-
Активиа пондерирана според други ризици		
Активиа пондерирана според ризици	73.607.134	68.484.145
Капитал потребен за покривање на ризиците	5.888.571	5.478.732
Сопствени средства	11.981.568	10.559.365
Стапка на адекватност на капиталот	16,28%	15,42%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ

A. Оперативни сегменти

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
Нето-приходи/(расходи) од камата	914.335	2.806.238	106.527	-	-	3.827.100
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	556.326	447.832	1	-	-	1.004.159
Нето-приходи од тргување	-	-	1.940	-	-	1.940
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	236.174	387.463	5.408	36.665	-	665.710
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.706.835	3.641.533	113.876	36.665	-	5.498.909
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	38.484	(584.396)	(936)	15.202	-	(531.646)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	117.038	-	-	-	117.038
Амортизација	-	(137.831)	-	-	-	(137.831)
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(870.684)	(650.826)	-	(323.901)	(32.978)	(1.878.389)
Вкупно расходи по сегмент	(832.200)	(1.256.015)	(936)	(308.699)	(32.978)	(2.430.828)
Финансиски резултат по сегмент	874.635	2.385.518	112.940	(272.034)	(32.978)	3.068.081
Данок од добивка	-	-	-	-	-	321.735
Добивка/Загуба за годината	874.635	2.385.518	112.940	(272.034)	(32.978)	2.746.346
Вкупна актива по сегмент	42.138.235	42.524.926	5.878.426	-	-	90.541.587
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива						90.541.587
Вкупно обврски по сегмент	(60.107.626)	(17.502.252)	(2.059)	-	-	(77.611.937)
Несалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски						(77.611.937)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно	Во илјади денари 31 декември 2017
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.447.967	1.248.642	-	(19.247)	-	3.677.362	
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	527.328	454.479	-	28	-	981.835	
Нето-приходи од тргуваче	-	-	1.426	-	-	1.426	
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	
Останати оперативни приходи	257.047	316.668	-	14.782	-	588.497	
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	
Вкупно приходи по сегмент	3.232.342	2.019.789	1.426	(4.437)	-	5.249.120	
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	33.761	(902.128)	-	(13.711)	-	(882.078)	
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(1.126)	(109.180)	-	-	-	(110.306)	
Амортизација	-	(136.776)	-	-	-	(136.776)	
Трошоци за преструктуирање	-	-	-	-	-	-	
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	
Останати расходи	(800.155)	(465.885)	(12)	(275.316)	(294.860)	(1.836.228)	
Вкупно расходи по сегмент	(767.520)	(1.613.969)	(12)	(289.027)	(294.860)	(2.965.388)	
Финансиски резултат по сегмент	2.464.822	405.820	1.414	(293.464)	(294.860)	2.283.732	
Данок од добивка	-	-	-	-	-	(239.612)	
Добивка/Загуба за годината	2.464.822	381.441	1.414	(293.464)	(294.860)	2.044.120	
Вкупна актива по сегмент	40.752.283	39.369.624	6.229.268	-	-	86.351.175	
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	
Вкупна актива						86.351.175	
Вкупно обврски по сегмент	55.741.226	16.972.887	3.284	-	-	72.717.397	
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	
Вкупно обврски						72.717.397	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по комитенти

	Работа со населе- ние	Корпора- тивно банкар- ство	Инвести- циско банкар- ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	Вкупно	Во илјади денари
Тековна 2018							
Клиент 1							
Приходи	1.242	94.155	-	-	-	-	95.397
(Расходи)	(11.454)	(28.469)	-	-	-	-	(39.923)
Клиент 2							
Приходи	1.113	66.712	-	-	-	-	67.825
(Расходи)	(8.101)	(26.401)	-	-	-	-	(34.502)
Клиент 3							
Приходи	1.016	64.357	-	-	-	-	65.373
(Расходи)	(6.637)	(25.640)	-	-	-	-	(32.277)
Клиент 4							
Приходи	952	63.561	-	-	-	-	64.513
(Расходи)	(6.571)	(25.126)	-	-	-	-	(31.697)
Клиент 5							
Приходи	916	37.707	-	-	-	-	38.623
(Расходи)	(5.914)	(22.217)	-	-	-	-	(28.131)
Вкупно по сегмент	(33.438)	198.639	-	-	-	-	165.201
Претходна 2017							
Клиент 1							
Приходи	1.727	92.615	-	-	-	-	94.342
(Расходи)	(14.184)	(39.170)	-	-	-	-	(53.354)
Клиент 2							
Приходи	1.331	84.907	-	-	-	-	86.238
(Расходи)	(11.050)	(31.228)	-	-	-	-	(42.278)
Клиент 3							
Приходи	1.150	77.812	-	-	-	-	78.962
(Расходи)	(8.094)	(23.942)	-	-	-	-	(32.036)
Клиент 4							
Приходи	1.062	58.887	-	-	-	-	59.949
(Расходи)	(7.615)	(22.430)	-	-	-	-	(30.045)
Клиент 5							
Приходи	986	55.228	-	-	-	-	56.214
(Расходи)	(6.437)	(21.220)	-	-	-	-	(27.657)
Вкупно по сегмент	(41.124)	231.459	-	-	-	-	190.335

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

B. Географски подрачја

Во илјади денари

Република Северна Македо- нија	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји- членки на ОЕЦД)				Сите останати незначајни оперативни сегменти		Неалоци- рано	Вкупно
	Земји- членки на ЕУ	Европа - останато						
Тековна 2018 година								
Вкупни приходи	6.095.434	164.745	2.214	142.045	-	-	-	6.404.438
Вкупна актива	87.306.546	1.161.594	31.829	2.041.618	-	-	-	90.541.587
Претходна 2017 година								
Вкупни приходи	5.814.969	154.224	1.786	125.976	-	-	-	6.096.955
Вкупна актива 2017	82.390.269	2.166.304	25.089	1.769.514	-	-	-	86.351.176

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

A. Објективна вредност на финансиски средства и обврски

	31 декември 2018		Во илјади денари 31 декември 2017	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Парични сред. и парични еквиваленти	19.296.328	19.296.328	17.901.316	17.901.316
Средства за тргувanje	5.616	5.616	3.676	3.676
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чuvани за управување на ризик	197.089	197.089	159.539	159.539
Кредити на и побарувања од банки	63.664.180	63.664.180	60.657.198	60.657.198
Кредити на и побарувања од други коминтенти	5.869.943	5.869.943	6.230.521	6.230.521
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарув. за данок на добивка (тековен)	-	-	6.898	6.898
Останати побарувања	454.474	454.474	178.749	178.749
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
	89.487.630	89.487.630	85.137.897	85.137.897
Финансиски обвреки				
Обврски за тргувanje	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чuvани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	159.504	159.504	82.470	82.470
Депозити на други коминтенти	76.002.374	76.002.374	70.880.438	70.880.438
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	296.455	296.455	409.410	409.410
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	95.126	95.126	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	930.114	930.114	1.213.031	1.213.031
	77.483.573	77.483.573	72.585.349	72.585.349

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Во илјади денари	
				Ниво 3	Вкупно
Тековна 2018 година					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	5.616	-	-	5.616
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	23.1	55.651	-	24.408	80.059
Вкупно		61.267	-	24.408	85.675
Финансиски обврски					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Претходна 2017 година					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	3.676	-	-	3.676
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	23.1	53.028	6.153.085	24.408	6.230.521
Вкупно		56.704	6.153.085	24.408	6.234.197
Финансиски обврски					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.2 Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	Тековна година 2018		Претходна година 2017		Во илјада денари
	Трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	Трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргувanje	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположиви за продажба	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-
Финансиски обврски					
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Ниво на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.3 Усогласувања на движената во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3

		Во илјади денари	
		Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
		Средства за тргуваче	Средства за тргуваче
		Состојба на 1 јануари 2017	Состојба на 1 јануари 2018
Добивки/(загуби) признати во:			
- Билансот на успех			
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Купени финансиски средства во периодот Продадени финансиски средства во периодот Издадени финансиски инструменти во периодот Платени финансиски инструменти во периодот Рекласифицирани финансиски инструменти во од Ниво 3			
Состојба на 31 декември 2017			
Вкупно добивки/(загуби) признати во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2017 година			
Состојба на 1 јануар 2018			
Добивки/(загуби) признати во:			
- Билансот на успех			
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Купени финансиски средства во периодот Продадени финансиски средства во периодот Издадени финансиски инструменти во периодот Платени финансиски инструменти во периодот Рекласифицирани финансиски инструменти во од Ниво 3			
Состојба на 31 декември 2018			
Вкупно добивки/(загуби) признати во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2018 година			

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

a) *Парични средства и парични еквиваленти*

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат нерестриктивни побарувања по депозити и пласирања во НБРСМ и достасуваат на краток рок. Благајничките записи се мерат по објективна вредност во ниво 2.

б) *Средства за тргување*

Објективната вредност утврдена врз основа на пазарната вредност е еднаква на нивната сметководствена вредност.

в) *Депозити на и побарувања од банки*

Најголемиот дел од времените депозити ги сочинуваат депозитите преку нок. Објективната вредност на депозитите преку нок како и на пласманите во банки по видување одговара на нивната сметководствена вредност. Помалиот дел од времените депозити се со фиксна каматна стапка, чија проценетата објективна вредност е утврдена врз база на дисконтиран паричен тек употребувајќи пазарни каматни стапки за слични пласмани.

г) *Кредити на и побарувања од други комитенти*

Кредитите се прикажани на нето основа, односно намалени за износот на оштетувањето. Најголем дел од кредитите одобрени на комитенти се со променлива каматна стапка (повеќе од 95%), Преостанатиот дел со фиксна каматна стапка се т.н, "teaser loans" за кои Банката изврши нивно сведување по пазарна вредност употребувајќи дисконтиран паричен тек.

д) *Вложување во хартии од вредност*

Објективната вреднос на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтирани парични текови. Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба е утврдена врз основа на котирани пазарни цени или пак износите се утврдени врз основа на модели на парични текови. Како резултат на горенаведеното, нивната објективна вредност претставува нивната сметководствена вредност.

е) *Останати побарувања*

Останатите побарувања се приближни на нивната објективна вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

ж) *Депозити на банките*

Објективната вредност на депозитите по видување и орочените депозити е нивната сметководствена вредност.

ж) *Депозити на други комитенти*

Објективната вредност на депозитите по видување како и на орочените депозити со варијабилна каматна стапка одговара на нивната сметководствена вредност. Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна каматна стапка е утврдена врз основа на дисконтиран готовински тек употребувајќи каматна стапка на слични депозити со слично доспевање.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

3) Обврски по кредити

Најголем дел од оваа позиција претставува кредити кои се од специфични извори за кои не може да се утврди пазарна каматна стапка бидејќи не постојат такви слични кредити на пазарот.

s) Останати обврски

Останатите обврски се приближни на нивната објективна вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА

A. Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2018	2017
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	147.482	184.633
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	52.104	29.013
Кредити на и побарувања од други коминенти	3.948.490	3.943.763
Вложувања во хартии од вредност	107.807	151.003
Останати побарувања	6.533	8.541
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(35.837)	(66.194)
Наплатени претходно отпишани камати	<u>283.281</u>	<u>179.976</u>
Вкупно приходи од камата	4.509.860	4.430.735
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	189	29
Депозити на други коминенти	676.414	745.684
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	4.110	5.386
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	<u>2.047</u>	<u>2.274</u>
Вкупно расходи за камата	<u>682.760</u>	<u>753.373</u>
Нето-приходи/(расходи) од камата	<u>3.827.100</u>	<u>3.677.362</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	907.815	1.008.261
Држава	105.650	151.162
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	269	61
Банки	54.635	29.747
Останати финансиски друштва (небанкарски)	155.023	189.110
Домаќинства	3.038.997	2.938.584
Нерезиденти	27	28
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(35.837)	(66.194)
Наплатени претходно отпишани камати	283.281	179.976
<i>Вкупно приходи од камата</i>	4.509.860	4.430.735
 Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	64.196	79.941
Држава	2.239	2.248
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	2.143	2.683
Банки	2.098	3.174
Останати финансиски друштва (небанкарски)	53.222	53.506
Домаќинства	543.739	599.170
Нерезиденти	15.123	12.651
<i>Вкупно расходи за камата</i>	682.760	753.373
 Нето-приходи/(расходи) од камата	<u>3.827.100</u>	<u>3.677.362</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ (продолжение)

A. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	102.757	124.359
Платен промет		
во земјата	195.345	213.207
во странство	195.309	189.291
Акредитиви и гаранции	40.169	46.647
Брокерско работење	3.608	2.056
Управување со средства	535	474
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Картично работење	464.397	421.700
Работа со депозити	1.185	1.202
Издавање на сефови	9.084	8.345
Наплата на сметки за трети лица	3.409	6.629
Останато	<u>94.092</u>	<u>62.387</u>
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.109.890	1.076.297
Расходи од провизии и надомести		
Кредитирање	-	-
Платен промет		
во земјата	72.142	64.258
во странство	26.511	22.928
Акредитиви и гаранции	-	-
Брокерско работење	449	410
Управување со средства	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	<u>6.629</u>	<u>6.866</u>
Вкупно расходи од провизии и надомести	<u>105.731</u>	<u>94.462</u>
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	<u>1.004.159</u>	<u>981.835</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	476.831	505.887
Држава	3.711	3.741
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	92	49
Банки	27.625	23.787
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	576.494	515.608
Нерезиденти	25.137	27.225
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.109.890	1.076.297
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	6.160	6.160
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	75.957	63.282
Останати финансиски друштва (небанкарски)	23.614	25.020
Нерезиденти	-	-
Вкупно расходи за провизии и надомести	105.731	94.462
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1.004.159	981.835

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

8. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:		
реализирана	1.940	1.426
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргуваче	1.940	1.426

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

9. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЕВИДЕНТИРАНИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2018</u>	Претходна година <u>2017</u>
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Приходи од дивиденда од финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех</i>		
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност		

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

10. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	104.205	93.201
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа:		
- курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-
- курсни разлики на посебната резерва за вонбилиансна изложеност, на нето-основа	-	-
- останати курсни разлики, на нето-основа	968	14.472
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	105.173	107.673

11. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЛНОСТА

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	10	-
Дивиденда од сопственичките инструм. распол. за продажба	5.399	5.723
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема	13	19.659
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	90.242	47.612
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за откупување	-	-
Приходи од кирии	2.427	1.291
Приходи од добиени судски спорови	15.915	27.764
Наплатени претходно отпишани побарувања	395.678	325.248
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	2.588	-
пензии и други користи на вработените	-	510
реструктуирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато:		
порано повлекување на депозити на нерезиденти	18.620	38.730
приходи од посредување при осигурување на хипотеки и залози на недвижности при одобрување кредити на физички лица	1.559	1.896
други приходи	28.086	12.391
Вкупно останати приходи од дејноста	560.537	480.824

12. ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА И ПОСЕБНА РЕЗЕРВА ЗА ВОНИБИЛАНСНА ИЗЛОЖЕНОСТ, НА НЕТО-ОСНОВА

Во илјади денари						
	Блокувача	Блокувача во финансис- ките средства располож- ливи за продајба	Блокувача во финансиски те средства кои се чуваат до достапување	Побарува- ња за париични активи еквиваленти	Останати побарувања на ималост	Вкупно
Кредити на и побарува- ња од банките	Кредити на и побарувања од други комитенти					
31 декември 2018 тековен период						
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>						
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	1.040	1.315.949	-	19.503	19.111	9.005
		(7.895)	(779.591)	-	(18.567)	(19.099)
					(3.476)	(25.013)
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, и посебна резерва за вонбилианстанта изложеноот, на нето-основа	(6.855)	536.358	-	936	12	5.529
					(2.029)	533.952
31 декември 2017 и претходни период					(2.305)	531.646
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>						
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	102	1.439.445	-	-	11.901	17.263
		(7.671)	(532.795)	-	(13.181)	(2.371)
					(3.046)	(559.064)
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, и посебна резерва за вонбилианстанта изложеноот, на нето-основа перевидиран	(7.569)	906.650	-	-	(1.280)	14.892
					(19.451)	932.144
					(50.066)	882.078

13. ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

	Во илјади денари				
	Преземени средства врз основа на ненапла- тени побарува- ња	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинан- сиски средства	Вкупно	
31 декември 2018 тековен период					
Дополнителна загуба поради оштетување	3.929	-	17.300	-	21.229
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	(138.267)	(138.267)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	3.929	-	17.300	-	(138.267) (117.038)
31 декември 2017 претходен период					
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	110.306	-	110.306
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	110.306	-	110.306

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

14. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Краткорочни користи за вработените		
Плати	458.227	446.463
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	232.781	217.836
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	13.515	14.022
Удел во добивката и награди	1.423	893
Немонетарни користи	-	-
Останати користи на вработените	<u>163.443</u>	<u>120.767</u>
	869.389	799.981
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанок на вработувањето	-	-
	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	<u>413</u>	<u>1.085</u>
	<u>413</u>	<u>1.085</u>
Вкупно трошоци за вработените	<u>869.802</u>	<u>801.066</u>

Резервирањата за пензиски и други користи за вработените, на нето основа во износ од 2.498 илјади денари (2017: 3.291 илјади денари) се прикажани во Белешка 38.

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Просечен број на вработени за периодот	1.028	1.040
Број на постојано вработени на крај на годината	1.027	1.048
Број на привремено вработени на крај на годината	-	-

15. АМОРТИЗАЦИЈА

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Амортизација на нематеријални средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	35.400	34.762
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	-	-
Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	-	-
	35.400	34.762
Амортизација на материјални средства		
Градежни објекти	31.161	30.341
Транспортни средства	-	-
Мебел и канцелариска опрема	54.767	57.735
Останата опрема	2.054	2.156
Други ставки на недвижностите и опремата	1.190	1.325
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	13.259	10.457
	102.431	102.014
Вкупно амортизација	137.831	136.776

16. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Загуба од продажбата на сред, расположливи за продажба		
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	12
Премии за осигурување на депозитите	142.267	246.731
Премии за осигурување на имотот и на вработените	13.064	11.945
Материјали и услуги	644.544	570.946
Административни и трошоци за маркетинг	132.014	117.848
Останати даноци и придонеси	5.303	2.118
Трошоци за кирии	52.693	54.661
Трошоци за судски спорови	1.868	2.721
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	-	1.893
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	9.369
Други резервирања на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	2
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато:		
трошоци за службени патувања	5.614	4.058
останати трошоци	11.195	12.883
Вкупно останати расходи од дејноста	1.008.587	1.035.162

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

17. ДАНОК НА ДОБИВКА

A. Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок

	Во илјади денари	
	тековна година	претходна година
	2018	2017
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	321.735	239.612
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	321.735	239.612
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	321.735	239.612
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		

	Во илјади денари	
	Тековна година	Претходна година
	2018	2017
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	321.735	239.612
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	321.735	239.612
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	321.735	239.612
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		

Согласно Законот за данокот на добивка што се применува за фискалните 2018 и 2017 година, основица за оданочување претставува остварената бруто добивка (разлика помеѓу вкупните приходи и расходи) зголемена за одредени трошоци кои не се даночно признати, или намалена за одредени приходи, инвестиции и слично, кои не се предмет на оданочување.

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

A. Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок (продолжение)

Согласно претходно важечкиот Закон за данок на добивка, акумулираната нераспределена добивка за периодот од 2009 до 2013 година ќе биде предмет на оданочување во моментот на нејзина распределба.

Б. Усогласувањето помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во %	Во илјади	Во %	Во илјади
	Тековна година 2018	денари	Претходна година 2017	денари
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	100,00	3.068.081	100,00	2.283.732
Данок на добивка согласно со применливата даночна стапка	10,00	306.808	10,00	228.373
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во српство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0,50	15.467	0,52	11.811
Даночни ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	(0,02)	(540)	(0,03)	(572)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		321.735		239.612
Просечна ефективна даночна стапка	10,49		10,49	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

B. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех

	Тековна година 2018			Претходна година 2017			Во илјади денари
	Пред оданочу- вавје	Расход/пов- рат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	Пред оданочу- вавје	Расход/пов- рат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	
Ревалоризациска резерва за средства расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните тековни	-	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето вложувања во странско работење	-	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Билансот на успех							

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	Во илјади денари
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Парични средства во благајна	1.434.007	1.143.282
Сметки и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	4.935.642	4.724.032
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	1.660.580	1.638.896
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	585	90
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	4.957.841	5.128.841
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	3.012.266	2.398.378
Останати краткорочни високоликвидни средства	322	308
Побарувања врз основа на камати	-	-
(Исправка на вредноста)	(1.709)	(445)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	15.999.534	15.033.382
Задолжителни депозити во странска валута	2.962.726	2.770.408
Ограничени депозити	334.068	97.526
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	19.296.328	17.901.316

	Во илјади денари	Во илјади денари
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	445	1.726
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	19.111	11.901
(ослободување на исправката на вредноста)	(19.099)	(13.182)
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	1.252	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	1.709	445

Нивото на задолжителните депозити во странска валута во износ од 2.962.726 илјади денари (2017: 2.770.408 илјади денари) го претставуваат пропишаниот износ на депозити кои се издвоени во согласност со Одлуката за задолжителни резерви кај НБРСМ. Задолжителните резерви во странска валута се пресметуваат врз основа на просечниот износ на депозитите во странска валута во текот на еден календарски месец. На задолжителната резерва во странска валута за 2018 и 2017 година не се пресметува камата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (продолжение)

Сметките и депозитите во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута во износ од 4.935.642 илјади денари (2017: 4.724.032 илјади денари) претставуваат задолжителна резерва во денари. На задолжителната резерва во денари за 2018 и 2017 година не се пресметува камата.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар во износ од 4.957.841 илјади денари (2017: 5.128.841 илјади денари) се набавени од НБРСМ и имаат период на доспевање до 35 дена. Каматните стапки за овие записи се 3,25 – 3,00% (2017: 3,25%) годишно.

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ

A. Структура на средствата за тргуваче според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари		
	Тековна година 2018	Претходна година 2017	
Хартии од вредност за тргуваче			
Должнички хартии од вредност за тргуваче			
Благајнички записи за тргуваче	-	-	
Државни записи за тргуваче	-	-	
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-	
Обврзници издадени од државата	-	-	
Корпоративни обврзници	-	-	
Останати должнички инструменти	-	-	
	-	-	
Котирани	-	-	
Некотирани	-	-	
Сопственички инструменти за тргуваче			
Сопственички инструменти издадени од банки	5.616	3.676	
Останати сопственички инструменти	-	-	
	5.616	3.676	
Котирани	5.616	3.676	
Некотирани	-	-	
Деривати за тргуваче			
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	
Договори зависни од промената на курсот	-	-	
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ	-	-	
	-	-	
Кредити и побарувања			
Кредити на и побарувања од банки	-	-	
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	
	-	-	
Вкупно средства за тргуваче	5.616	3.676	

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б. Прекласифицирани средства за тргувanje

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргуване

Прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	Тековна година 2018		Претходна година 2017	
	Сметководствена вредност на 31.12.2018	Објективна вредност на 31.12.2018	Сметководствена вредност на 31.12.2017	Објективна вредност на 31.12.2017
Средства за тргуване прекласифицирани во 2018 (тековен период) во:				
- финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Средства за тргуване прекласифицирани во 2017 (претходен период) во:				
- финансиски средства расположиви за продажба	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-

Банката тргува со средствата за тргуване со цел генерирање на добивка од краткорочните флукутации на берзанската цена на овие средства. Банката нема значајно влијание врз банките во кои има сопственички инструменти за тргуване со оглед на незначајниот процент на сопственост во основниот капитал на овие банки.

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б. Прекласифицирани средства за тргувanje (продолжение)

Б2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргуване

Период пред прекласификација	Прекласифицирани во текот на 2018 (тековен период)		Прекласифицирани во текот на 2017 (претходен период)		Во илјади денари
	Биланс на успех 2018 (тековен период)	Останати добивки/(загуби) 2018 (тековен период)	Биланс на успех 2018 (тековен период)	Останати добивки/(загуби) 2017 (претходен период)	

Средства за тргуване прекласифицирани во финансиски средства расположени за продажба

- нето приходи од тргуване

Средства за тргуване прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- нето приходи од тргуване

Средства за тргуване прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитети

- нето приходи од тргуване

Период по прекласификација

Средства за тргуване прекласифицирани во финансиски средства расположени за продажба

- приходи од камата

- исправка на вредноста на финансиските средства на него основа

- промени во објективната вредност на него основа

Средства за тргуване прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- приходи од камата

- исправка на вредноста на финансиските средства на него основа

Средства за тргуване прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитети

- приходи од камата

- исправка на вредноста на финансиските средства на него основа

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)**Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжение)****Б.3 Добивки или загуби кои би биле признатени во Билансот на успех доколку средствата не биле прекласифицирани**

Прекласифицирани во текот на 2018 (тековен период)	Во илјади денари	
	Биланс на успех 2018 (тековен период)	Биланс на успех 2017 (претходен период)
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположиви за продажба		
- нето приходи од тргување	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки		
- нето приходи од тргување	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти		
- нето приходи од тргување	-	-

20. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗИНАВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
 <i>Котирани</i>	-	-
<i>Некотирани</i>	-	-
 <i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
 <i>Котирани</i>	-	-
<i>Некотирани</i>	-	-
 Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното приздавање	-	-

21. ДЕРИВАТНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ ЧУВАНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

	Тековна година 2018 дериватни средства	Претходна година 2017 дериватни средства	Во илјади денари	
			(дериватни обврски)	(дериватни обврски)
A.	Деривати за заштита од ризик/Деривати чuvани за управување со ризик			
A.1	<i>според видот на променливата</i>			
	Деривати чувани за управување со ризик			
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>			
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-
B.	Вградени деривати			
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА

22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ

	Тековна година 2018		Во илјади денари Претходна година 2017	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Кредити на банки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	18.138	-	25.089	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	186.691	-	149.790
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	1.770	-	1.025	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредност	19.908	186.691	26.114	149.790
(Исправка на вредноста)	(9.510)	-	(16.365)	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредност	10.398	186.691	9.749	149.790

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	16.365	23.934
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	1.040	102
(ослободување на исправката на вредноста)	(7.895)	(7.671)
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	9.510	16.365

Дел од кредитите на странски банки во износ од 18.328 илјади денари (2017: 19.071 илјади денари) се ограничени и претставуваат средства во банки во Република Србија, за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 34.1).

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ (продолжение)

Во орочените депозити во странски банки се вклучени ограничени сметки во износ од 186.691 илјади денари (2017: 149.790 илјади денари), кои претставуваат депозити во United Overseas Bank Limited Singapore и HSBC Bank PLC, Лондон, Велика Британија, како обезбедување за трансакции со VISA и Master кредитни картички. Овие средства не се на располагање во секојдневното работење на Банката.

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ

A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	тековна година 2018		Во илјади денари претходна година 2017	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	10.167.615	11.377.798	10.792.216	11.205.353
побарувања врз основа на камати	57.161	-	62.194	-
Држава				
побарувања по главница	1.092	534	1.095	112
побарувања врз основа на камати	4	-	1	-
Непрофитни институции кои им				
служат на домаќинствата				
побарувања по главница	-	7.921	-	609
побарувања врз основа на камати	25	-	3	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	102.057	12.300	18.713
побарувања врз основа на камати	38	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
стапени кредити	215.115	10.096.692	273.927	9.229.547
потребувачки кредити	1.022.648	25.219.449	803.691	22.867.022
автомобилски кредити	635	43.997	1.482	53.141
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	309.118	6.231.379	359.048	6.566.448
други кредити	134.028	1.729.963	131.497	1.724.288
побарувања врз основа на камати	129.076	-	128.105	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	572	1.276	972	96
побарувања врз основа на камати	5	-	1	-
Тековна достасаност	10.796.996	(10.796.996)	10.690.032	(10.690.032)
Вкупно кредити на и побарувања				
од други комитенти пред				
исправката на вредност	22.834.128	44.014.070	23.256.564	40.975.297
(Исправка на вредноста)	(2.766.908)	(417.110)	(2.926.146)	(648.517)
Вкупно кредити на и побарувања				
од други комитенти намалени за				
исправката на вредност	20.067.220	43.596.960	20.330.418	40.326.780

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)

A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)

	Во илјади денари	
	Тековна година <u>2018</u>	Претходна година <u>2017</u>
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	3.574.663	3.272.374
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	1.315.949	1.439.445
(ослободување на исправката на вредноста)	(779.591)	(532.795)
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	(927.003)	(604.361)
Состојба на 31 декември	3.184.018	3.574.663

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	Во илјади денари	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти на обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	1.807.781	1.369.254
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	922.425	1.090.063
банкарски гаранции	841.289	503.953
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	480.308	335.029
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	15.183.313	13.857.667
имот за вршење дејност	12.295.219	13.035.390
Залог на подвижен имот	950.025	1.798.671
Останати видови обезбедување	506.845	543.555
Необезбедени	<u>30.676.975</u>	<u>28.123.616</u>
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	<u>63.664.180</u>	<u>60.657.198</u>

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИНТЕНТИ (продолжение)

Ризици и неизвесности

Раководството на Банката евидентираше резервации за загуби поради оштетување за сите познати и предвидливи ризици на датумот на финансиските извештаи. Портфолиото на Банката содржи одреден број на должници чија можност за отплата на долговите беше под влијание на економските случаувања во Република Северна Македонија. Портфолиото, исто така, содржи одреден број на должници кои се вклучени во процесот на преструктуирање и за кои се очекува да резултираат во делумна или целосна наплата на побарувањата на Банката. Побарувањата од овие должници беа класифицирани врз основа на последните расположливи информации и очекувања за ефектите од процесот на реструктуирање.

Банката продолжува да ги обезбедува побарувањата првенствено со недвижен имот, индустриско земјиште, градежни објекти и опрема, а во случај на банкарски услуги на мало обезбедувањето на кредитите е во зависност од видот на производот. Во зависност од класификацијата на кредитите, раководството вложува максимални напори за навремена реализација на средствата за обезбедување. Во случај истото да се покаже како неуспешно, во иднина ќе биде неопходно да биде извршена дополнителна резервација за загуби поради оштетување.

Работењето на Банката може да биде под влијание на финансиските трендови во случај да дојде до влошување на вкупното глобално и локално економско опкружување. Во текот на изминатите години кога домашната и меѓународната економија се соочува со финансиски и политички кризи, вклучувајќи ги и годините 2018 и 2017 година, кога беше поизразена домашната политичка криза, Банката не се соочи со ликвидносни проблеми, како резултат на нејзината стабилност, капитална сила, висока ликвидност и воспоставени механизми на управување со сите видови на ризици.

Раководството на Банката реагира соодветно на било какви промени на пазарот и економијата во целина. Некои од превземените мерки се: ограничување на долгорочното кредитирање споредено со краткорочното кредитирање, развивање на нови кредитни производи со повисоки каматни маржи, зајакнување на процесот на мониторинг на големите коминенти и индустриски гранки спрема кои Банката е најмногу изложена, обезбедување на соодветна рамнотежа помеѓу активните и пасивните каматни стапки, преоценување на односите со соодветните банки и други учесници на локалниот финансиски пазар, каде што е возможно зголемување на лимитите на обезбедување. Сето горенаведено е фокусирано со цел да ја заштити и развие тековната и идната база на коминенти кредитокорисници/депоненти во правец на остварување на целите на Банката за 2018 и понатаму.

Тековно, влијанието на неповолните економски трендови на глобално ниво и во земјата има ограничено влијание на работењето на Банката; меѓутоа, идниот неповolen развој во извесни индустриски гранки може да има влијание на способноста на коминентите за отплата на нивните долгови, кое пак може да има последователно влијание на нивото на исправката на вредноста на кредитите. Врз основа на горенаведеното, било каква дополнителна исправка, доколку постои, не може да се утврди во овој момент со разумна точност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположиви за продажба според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	5.148.157
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	-	1.004.928
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	<u>-</u>	<u>6.153.085</u>
<i>Котирани</i>		
Некотирани	-	-
	<u>-</u>	<u>6.153.085</u>
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	80.059	174.519
	<u>80.059</u>	<u>174.519</u>
<i>Котирани</i>		
Некотирани	-	-
<i>Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста (Исправка на вредноста)</i>	80.059	6.327.604
	<u>-</u>	<u>(97.083)</u>
<i>Вкупно вложувања финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста</i>	80.059	6.230.521
	<u>80.059</u>	<u>6.230.521</u>
 <i>Движење на исправката на вредноста</i>		
Состојба на 1 јануари	97.083	100.037
Исправка на вредноста за годината:		
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	(2.954)
Останато:		
- пренос во промени во објективна вредност	(97.083)	-
<i>Состојба на 31 декември</i>	<u>-</u>	<u>97.083</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположиви за продажба

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства расположиви за продажба

Во илјади денари					
Прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	Тековна година 2018 Сметководс твена вредност на 31.12.2018	Објективни а вредност на 31.12.2018	Претходна година 2017 Сметководс твена вредност на 31.12.2017	Објективна вредност на 31.12.2017	

Средства расположиви за продажба прекласифицирани до 31.12.2018 (тековна година) во:

- кредити и побарувања од банки
- кредити и побарувања од други комитенти

Средства расположиви за продажба прекласифицирани до 31.12.2017 (претходна година) во:	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства расположиви за продажба

	Биланс на успех 2018	Останати добивки/(загуби) 2018	Биланс на успех 2017	Останати добивки/(загуби) 2017	Во илјади денари
--	----------------------	--------------------------------	----------------------	--------------------------------	------------------

Период пред прекласификација

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Период по прекласификација

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- износ раскнижен од ревалоризациски резерви

Средства расположиви за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- износ раскнижен од Ревалоризациски резерви

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

23. **ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)**
- 23.1 **ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)**
- Б. Прекласифицирани финансиски средства расположиви за продажба (продолжение)
- Б.3 Добивки или загуби кон би биле признаени доколку средствата не биле прекласифицирани

		Во илјади денари	
Биланс на успех 2018 (тековен период)	Останати добивки/(за губи) 2018	Биланс на успех 2017 (претходен период)	Останати добивки/(за губи) 2017

Средства расположиви за продажба
прекласифицирани во кредити и побарувања
од банки

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

Средства расположиви за продажба
прекласифицирани во кредити и побарувања
од други комитенти

- приходи од камата
- исправка на вредноста на финансиските средства на нето основа
- промена во објективната вредност на нето основа

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.2 ВЛОЖУВАЊЕ ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2018	2017
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи		-
Државни записи	3.548.553	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	2.254.138	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	<u>5.802.691</u>	-
 Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	5.802.691	-
(Исправка на вредноста)	<u>(12.807)</u>	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	5.789.884	-

	Во илјади денари	
	Тековна	Претходна
	година	година
	2018	2017
<i>Движење на исправката на вредноста</i>		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината:		
дополнителна исправка на вредноста	19.503	-
(ослободување на исправката на вредноста)	<u>(18.567)</u>	-
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	11.871	-
Отишани побарувања	-	-
 Состојба на 31 декември	12.807	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

24. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

A. Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		Тековна година 2018	Претходна година 2017	Тековна година 2018	Претходна година 2017
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Б. Финансиски информации за придружените друштва - 100%

Назив на придужените друштва	Вкупна активи	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Во илјади денари Добивка/ (загуба) за фин. год.
	На ден 31.12.2018	На ден 31.12.2017	На ден 31.12.2018	На ден 31.12.2017	На ден 31.12.2018
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	година	2017
Побарувања од купувачите	268.852	73.339
Однапред платени трошоци	2.217	29.734
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надоместоци	32.309	36.640
Побарувања од вработени	4.033	1.354
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато:		
Залихи на материјали	4.730	12.667
Нумизматички збирки	9.907	9.907
Експозитура Арка (судски спор)	-	11.500
Побарувања по исплати по странски Виза картички	168.113	51.910
Останато	8.947	13.370
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	499.108	240.421
(Исправка на вредноста)	(44.634)	(61.942)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	454.474	178.479

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	година	2017
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	61.942	40.004
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	31.989	39.760
(ослободување на исправката на вредноста)	(28.489)	(5.418)
(преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	(20.808)	(12.404)
Состојба на 31 декември	44.634	61.942

26. ЗАЛОЖЕНИ СРЕДСТВА

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	година	2017
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

27. ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно	Во илјади денари
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2017	17.740	631.536	29.416	87.255	23	765.970	
преземени во текот на год,	10	176.115	-	-	7.634	183.759	
(продадени во текот на год.)	(44)	(63.494)	(2.445)	(11.803)	-	(77.786)	
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 31 декември 2017	17.706	744.157	26.971	75.452	7.657	871.943	
Состојба на 1 јануари 2018	17.706	744.157	26.971	75.452	7.657	871.943	
преземени во текот на год,	-	13.718	-	5.371	(790)	18.299	
(продадени во текот на год.)	(728)	(260.202)	(2.001)	(13.486)	(4.693)	(281.110)	
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 31 декември 2018	16.978	497.673	24.970	67.337	2.174	609.132	
Оштетување							
Состојба на 1 јануари 2017	12.597	448.550	29.416	83.471	-	574.034	
загуба поради оштетување во текот на годината	5.135	152.753	-	1.125	6.123	165.136	
(продадени во текот на год.)	(26)	(55.344)	(2.445)	(10.824)	-	(68.639)	
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 31 декември 2017	17.706	545.959	26.971	73.772	6.123	670.531	
Состојба на 1 јануари 2018	17.706	545.959	26.971	73.772	6.123	670.531	
загуба поради оштетување во текот на годината	-	18.488	-	2.269	(441)	20.316	
(продадени во текот на год.)	(728)	(129.832)	(2.001)	(13.486)	(4.637)	(150.684)	
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 31 декември 2018	16.978	434.615	24.970	62.555	1.045	540.163	
Сегашна сметководствена вредност							
На 1 јануари 2017	5.143	182.986	-	3.784	23	191.936	
На 31 декември 2017	-	198.198	-	1.680	1.534	201.412	
На 31 декември 2018	-	63.058	-	4.782	1.129	68.969	

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се состојат од средства кои не се користат во редовното работење на Банката, освен во ретки случаи кога Банката ги користи за сопствени активности. Во текот на 2018 година, Банката евидентирала загуби поради оштетување на овие средства во вкупен износ од 20.316 илјади денари (2017: 165.136 илјади денари).

Во овој период, Банката продаде 16 средства (2017: 17 средства) со вкупна вредност од 130.464 илјади денари (2017: 9.147 илјади денари), а превзеде 4 објекти (2017: 8 објекти) со вкупна вредност од 14.946 илјади денари (2017: 128.951 илјади денари). Преземени се активности за подготвока на средствата преземени во текот на 2018 година за продажба бидејќи генералната политика на Банката е овие објекти да се продадат во период од 3 години.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА**A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност**

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надвор. добавув.	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематер. средства во подготвка	Вложувања во немат. средства земени во закуп	Во илјади денари Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2017	-	711.092	-	-	1.817	-	712.909
зголемувања преку нови набавки	-	26.856	-	-	6.939	-	33.795
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	737.948	-	-	8.756	-	746.704
Состојба на 1 јануари 2018	-	737.948	-	-	8.756	-	746.704
зголемувања прску нови набавки	-	31.821	-	-	-	-	31.821
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
препос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	-	769.769	-	-	8.756	-	778.525
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2017	-	607.279	-	-	-	-	607.279
амортизација за годината	-	34.762	-	-	-	-	34.762
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината) (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	642.041	-	-	-	-	642.041
Состојба на 1 јануари 2018	-	642.041	-	-	-	-	642.041
амортизација за годината	-	35.400	-	-	-	-	35.400
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината) (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	-	677.441	-	-	-	-	677.441
Сегашна сметководствена вредност							
На 1 јануари 2017	-	103.813	-	-	1.817	-	105.630
На 31 декември 2017	-	95.907	-	-	8.756	-	104.663
На 31 декември 2018	-	92.328	-	-	8.756	-	101.084

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства за кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

	Купен софтвер	Други интерни развиени нематер. средства	Други нематер. средства	Нематер. средства во подготовкa	Вложувањ. во немат. средства земени во закуп	Вкупно
Интерно развиен софтвер	од надвор. добавув.	нематер. нематер. средства	јалини средства			
Сегашна сметководствена вредност на 31 декември 2017 година	-	-	-	-	-	-
31 декември 2018 година	-	-	-	-	-	-

Сегашна
сметководствена
вредност на
31 декември 2017
година
31 декември 2018
година

На 31 декември 2018 и 2017 година, Банката нема нематеријални средства за кои што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА**A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност**

Во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготвотка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
На 1 јануари 2017	-	1.227.949	5.841	1.258.723	72.121	52.836	23.308	166.246	2.807.024
зголемувања	-	29.661	-	23.942	3.940	186	2.573	10.353	70.655
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	(10.506)	-	(359.747)	(18.157)	(5.465)	-	-	(393.875)
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	9.411	-	(18)	-	-	(18.261)	(25.858)	(34.726)
На 31 декември 2017	-	1.256.515	5.841	922.900	57.904	47.557	7.620	150.741	2.449.078
На 1 јануари 2018	-	1.256.515	5.841	922.900	57.904	47.557	7.620	150.741	2.449.078
зголемувања	-	40.749	-	19.791	2.528	116	8.042	21.102	92.328
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	(18.039)	-	(427)	-	-	-	-	(18.466)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	24.401	-	(4.086)	-	(24.487)	-	(4.904)	(9.076)
На 31 декември 2018	-	1.303.626	5.841	938.178	60.432	23.186	15.662	166.939	2.513.864
Амортизација и оштетување									
На 1 јануари 2017	-	545.157	5.841	1.091.038	57.774	23.029	-	130.943	1.853.782
амортизација за годината	-	30.341	-	57.735	2.156	1.325	-	10.457	102.014
загуба поради оштета во текот на год. (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(9.526)	-	(356.123)	(18.033)	(2.982)	-	-	(386.664)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	(10)	-	-	-	(27.517)	(27.527)
На 31 декември 2017	-	565.972	5.841	792.640	41.897	21.372	-	113.883	1.541.605
На 1 јануари 2018	-	565.972	5.841	792.640	41.897	21.372	-	113.883	1.541.605
амортизација за годината	-	31.161	-	54.767	2.054	1.190	-	13.259	102.431
загуба поради оштета во текот на год. (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	2.275	-	-	-	-	-	-	2.275
(отуѓување и расходување)	-	(7.591)	-	(414)	-	-	-	-	(8.005)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	10.283	-	(4.063)	-	(10.283)	-	(4.283)	(8.346)
На 31 декември 2018	-	602.100	5.841	842.930	43.951	12.279	-	122.859	1.629.960
Сегашна сметководствена вредност									
На 1 јануари 2017	-	682.792	-	167.685	14.347	29.807	23.308	35.303	953.242
На 31 декември 2017	-	690.543	-	130.260	16.007	26.185	7.620	36.858	907.473
На 31 декември 2018	-	701.526	-	95.248	16.481	10.907	15.662	44.080	883.904

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

- Б.** Сметководствена вредност на материјалните средства за кои што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

									Во илјади денари
Земјиште	Градежни објекти	Транс- портни сред- ства	Мебел и канце- ларис- ка опрема	Останата опрема	Други ставки	Недвиж- ности и опрема на недвиж- ности и опрема	Недвиж- ности и опрема во земени под закуп	Вкупно	
					недвиж- ности и опрема	подго- товка			
Сегашна сметководствена вредност на 31 декември 2017 година									
31 декември 2018 година	-	-	-	-	-	-	-	-	

Градежните објекти на Банката на 31 декември 2018 година вклучува имот со нето сметководствена вредност од 3.452 илјади денари (2017: 4.334 илјади денари) за кој Банката не поседува соодветни документи за сопственост што се должи на некомплетна катастарска евиденција.

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	6.899
Обврски за данок на добивка (тековен)	<u>95.126</u>	<u>-</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

	31 декември 2018			31 декември 2017			Во илјади денари
	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа	
Дериватни с-ва чувани за управув, со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од др. комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-
Оставати побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обвр. чувани за управув, со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-	-

B. Непризнаени одложени даночни средства

	Тековна година 2018	Претходна година 2017	Во илјади денари
Даночни загуби	-	-	-
Даночни кредити	-	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

B. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

	Состојба на 1 јануари	Признаени во биланс на успех	Признаени во капитал	Во илјади денари
				Состојба на 31 декември
31 декември 2017				
Дериватни с-ва чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чuvани за управув, со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-			-
Заштита од ризик од паричните текови	-			-
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

B. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината (продолжение)

	Состојба на 1 јануари	Признаени во биланс на успех	Признаени во капитал	Во илјади денари Состојба на 31 декември
31 декември 2018				
Дериватни с-ва чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управув, со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	-	-	-	-

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУГУВАЊЕ

A. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	Во илјади денари Тековна година 2018	Во илјади денари Претходна година 2017
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУЃУВАЊЕ
(продолжение)

Б. Група за отуѓување

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

B. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

32. ОБВРСКИ ЗА ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Депозити на други коминтенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргувanje</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартии од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
Вкупно обврски за тргувanje	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

33. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

	Тековна година 2018		Претходна година 2017		Во илјади денари
	договорна сегашна сметковод- ствена вредност	вредност, платлива на достасу- вање	договорна сегашна сметковод- ствена вредност	вредност, платлива на достасу- вање	
<i>Депозити на банки</i>					
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-	-
<i>Депозити на други коминтенти</i>					
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-	-
<i>Издадени должностички хартии од вредност</i>					
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>					
<i>Останати обврски</i>					
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање					
	Тековна година 2018		Претходна година 2017		

Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност

Состојба на 1 јануари

Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината

(Трансфер во други резервни фондови)

Состојба на 31 декември

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

34. ДЕПОЗИТИ**34.1 ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ**

	Тековна година 2018		Претходна година 2017		Во илјади денари
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни	
Тековни сметки					
во домашни банки	21.820	-	55.728	-	
во странски банки	11.876	-	7.671	-	
Депозити по видување					
во домашни банки	-	-	-	-	
во странски банки	-	-	-	-	
Орочени депозити					
во домашни банки	-	-	-	-	
во странски банки	107.379	-	-	-	
Ограничени депозити					
во домашни банки	-	-	-	-	
во странски банки	18.328	-	19.071	-	
Останати депозити					
во домашни банки	-	-	-	-	
во странски банки	-	-	-	-	
Обврски врз основа на камати за депозити					
во домашни банки	-	-	-	-	
во странски банки	101	-	-	-	
Тековна достасаност	-	-	-	-	
Вкупно депозити на банки	159.504	-	82.470	-	

Ограничите депозити во странски банки во износ од 18.328 илјади денари (2017: 19.071 илјади денари) претставуваат депозити на банки од Србија за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 22.1).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

34. ДЕПОЗИТИ (продолжение)

34.2 ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИНТЕНТИ

	Тековна година 2018		Во илјади денари Претходна година 2017	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	9.946.944	-	9.182.182	-
Депозити по видување	215.535	-	172.080	-
Орочени депозити	1.425.692	1.073.983	1.150.322	1.119.776
Ограничени депозити	296.481	603.598	242.539	521.418
Останати депозити	12.347	-	6.045	-
Обврски врз основа на камати за депозити	27.047	-	19.973	-
	11.924.046	1.677.581	10.773.141	1.641.194
Држава				
Тековни сметки	71.089	-	55.747	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	5.000	-
Ограничени депозити	158	650	72	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	3	-	-	-
	71.250	650	60.819	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	504.053	-	494.339	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	155.497	21.480	158.631	19.580
Ограничени депозити	7.003	-	3.283	410
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	674	-	970	-
	667.227	21.480	657.223	19.990
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	59.677	-	54.482	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	71.050	1.659.490	176.500	1.842.408
Ограничени депозити	179	31.405	154	357
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	27.308	-	27.670	-
	158.214	1.690.895	258.806	1.842.765
Домаќинства				
Тековни сметки	21.718.430	-	17.558.498	-
Депозити по видување	14.329	-	39.820	-
Орочени депозити	17.570.504	16.903.275	18.950.093	15.689.275
Ограничени депозити	1.466.708	1.119.531	1.339.261	1.031.274
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	73.778	-	88.322	-
	40.843.749	18.022.806	37.975.994	16.720.549
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	567.368	-	528.852	-
Депозити по видување	1.308	-	1.298	-
Орочени депозити	148.689	171.566	163.699	207.841
Ограничени депозити	35.116	19	27.680	19
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	410	-	568	-
	752.891	171.585	722.097	207.860
Тековна достасаност	11.283.154	(11.283.154)	10.079.113	(10.079.113)
Вкупно депозити на други коминтенти	65.700.531	10.301.843	60.527.193	10.353.245

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

35. ИЗДАДЕНИ ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	Во илјади денари	
	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадено должнички хартии од вредност	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

A. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	Тековна година 2018		Во илјади денари Претходна година 2017	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
Резиденти				
Обврски по кредити	-	145.554	-	253.577
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	311	-	542	-
нерезиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	149.398	5.690	149.398
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	1.192	-	203	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствота				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствота				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	81.708	(81.708)	106.679	(106.679)
Вкупно обврски по кредити	83.211	213.244	113.114	296.296

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ (продолжение)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	Тековна година 2018		Во илјади денари Претходна година 2017	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>домашни извори:</i>				
Агенција за управување со средства – долгорочен кредити во износ од 149.398 илјади денари (2017: 149.399 илјади денари) достасува еднократно во јануари 2020 година,				
Соодветниот трошок за овој кредит изнесува 1,5% годишно	1.192	149.398	203	149.398
Агенција за недоволно развиени подрачја - со рок на достасување во 2016 година и каматна стапка од 3,9% на годишно ниво (2016: 3,9% год.)	-	-	5.690	-
Македонска банка за поддршка на развојот - со рок на достасување во 2019 година и каматна стапка од 1% на годишно ниво (2017: 1%)	311	145.554	542	253.577
	1.503	294.952	6.435	402.975
<i>странички извори:</i>				
Други банки	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	81.708	(81.708)	106.679	(106.679)
Вкупно обврски по кредити	83.211	213.244	113.114	296.296

37. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

	Достасува	Каматна стапка	Во илјади денари	
			Тековна година 2018	Претходна година 2017
<i>Обврски по суборденирани депозити</i>				
Обврски за главница			-	-
Обврски врз основа на камати			-	-
<i>Обврски по суборденирани кредити</i>				
Обврски врз основа на камати			-	-
<i>Обврски по суборденирани издадени должнички хартии од вредност</i>				
Обврски за главница			-	-
Обврски врз основа на камати			-	-
Откупливи приоритетни акции			-	-
Вкупно суборденирани обврски			-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

38. ПОСЕБНА РЕЗЕРВА И РЕЗЕРВИРАЊА**Во илјадиденари**

	Резервира						Вкупно
	Резервира	Резервира	Резервира	Резервира	Резервира	Останати	
	ња за	реквирирања за	пензиите	и за други	преместувањето	неповолни	резервирања
	Посебна резерва за вонбилиансни кредитни изложбиности	потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи на вработените	Резервирања за преструктуирањето	Резервирања за неповолните договори	останати резервирања	
Состојба на 1 јануари 2017 год.	131.864	9.561	32.056	-	-	-	173.481
дополнителни резервирања во текот на годината	25.169	9.369	3.428	-	-	-	37.966
(искористени резервирања во текот на годината)	-	(226)	-	-	-	-	(226)
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(75.235)	-	(3.938)	-	-	-	(79.173)
Состојба на 31 декември 2017 год.	81.798	18.704	31.546	-	-	-	132.048
Состојба на 1 јануари 2018 год.	81.798	18.704	31.546	-	-	-	132.048
дополнителни резервирања во текот на годината	19.177	466	3.301	-	-	-	22.944
(искористени резервирања во текот на годината)	-	(1.289)	(266)	-	-	-	(1.555)
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(21.482)	(3.054)	(537)	-	-	-	(25.073)
Состојба на 31 декември 2018 год.	79.493	14.827	34.044	-	-	-	128.364

Сегашната вредност на резервирањата за пензии и други користи на вработените е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

	2018	2017
Каматна стапка	3,20%	3,90%
Просечен пораст на плати	4,00%	4,00%
Стапка на инфлација	2,00%	2,00%

Стапка на морталитет:

Од студијата на стапките на морталитет од минатите години, ја утврдивме илустративната очекувана стапка на морталитет во Република Северна Македонија. Користена е таблица за морталитет, која претставува разумна апроксимација на долгорочната стапка на морталитет во земјата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

39. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	Претходна
	Тековна	година
	2018	2017
Обврски кон добавувачите	38.893	8.786
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	77	132
Пресметани трошоци	93.535	158.595
Разграничен приходи од претходна година	116.195	99.848
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато:		
приоритетни кумулативни акции	90.978	90.978
обврски за дивиденда на приоритетни акции	2.067	3.284
оспорени трансакции со VISA картички	1.839	2.099
неалоцирани приливи по депозити и останати приливи	463.219	733.672
обврски кон трговци за недостасани рати по кредитни картички	22.673	23.219
повеќе уплатени средства на кредитни картички	25.629	24.063
обврски за затварање трансакциски сметки - стечај	12.464	13.180
обврски за порамнување со VISA	702	1.410
предвремени отплати по кредити и останати обврски	61.843	53.765
Вкупно останати обврски	930.114	1.213.031

Приоритетните неоткупливи кумулативни акции на Банката на 31 декември 2018 година изнесуваат 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од 400 денари (2017: 400 денари).

Приоритетните неоткупливи кумулативни акции даваат право на првенство во исплата на дивидендата и немаат право на глас. Приоритетните акции не учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

На 31 декември 2018 година, Банката издвои износ од 2.047 илјади денари како дивиденда за сопствениците на неоткупливите кумулативни приоритетни акции за 2018 година (2017: 2.274 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ

A. Запишан капитал

	Во денари		Број на издадени акции				Во илјади денари	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Неоткупливи приоритетни акции	Обични акции	Тековна година 2018	Претходна година 2017	Тековна година 2018	Претходна година 2017	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Состојба на 1 јануари – целосно платени	201.1	400	17.460.180	17.460.180	227.444	227.444	3.602.220	3.602.220
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември – целосно платени			17.460.180	17.460.180	227.444	227.444	3.602.220	3.602.220

B. Дивиденди

B.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Банката

	Во илјади денари	
	тековна година 2018	претходна година 2017
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	<u>3.320.845</u>	<u>2.220.017</u>

Објавените дивиденди и платени во 2018 година во износ од 2.045.116 илјади денари (2017: 2.220.017 илјади денари) вклучуваат бруто дивиденда за имателите на обични акции во износ од 2.042.842 илјади денари (2017: 2.217.443 илјади денари) распределена од нето добивката за 2017 година врз одлука на Собранието на Акционери, како и 2.274 илјади денари (2017: 2.574 илјади денари) кои се издвоени за имателите на приоритетни акции од остварената нето добивка за 2017 година.

Во декември 2018 година, врз основа на Одлука на Собранието на Акционери, Банката изврши исплата на авансна дивиденда на имателите на обичните акции во вкупен износ од 1.274.593 илјади денари како и на имателите на приоритетни акции во вкупен износ од 1.137 илјади денари.

На истата седница на Собранието на Акционери донесена е и Одлука за распределба на дел од акумулираната добивка во добивка ограничена за распределба на акционерите во вкупен износ од 489.809 илјади денари.

	тековна година 2018	Во денари претходна година 2017
Дивиденда по обична акција	117,00	127,00
Аванс на дивиденда по обична акција	73,00	-
Дивиденда по приоритетна акција	9,00	10,00
Аванс на дивиденда по приоритетна акција	5,00	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)

Б. Дивиденди (продолжение)

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба) (продолжение)

	Во илјади денари	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017

Објавени дивиденди 31 декември

	Во денари	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017

Дивиденда по обична акција

Дивиденда по приоритетна акција

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија, е следната:

Име на акционерот	Во илјади денари		Во %	
	тековна	претходна	тековна	претходна
	година	година	година	година
	2018	2017	2018	2017
Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)			
Измена				
Национална Банка на Грција	3.323.094	3.323.094	94,64%	94,64%
Останати	188.148	188.148	5,36%	5,36%
Вкупно	3.511.242	3.511.242	100,00%	100,00%

Запишаниот капитал на Банката на 31 декември 2018 година го сочинуваат 17.460.180 потполно платени обични акции со номинална вредност од 201.1 десетки.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собранието на Банката за еквивалент од една обична акција, како и право да учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)

Ревалоризациони резерви за средства расположливи за продажба

Овие ревалоризациони резерви се состојат од нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба, се додека истите не се продадат или се оцени дека истите се обезвреднети, како и износот на утврдената разликата кога исправката на вредноста на кредитот кој што е наплатен по пат на превземање на средства, е повисока од 20% од почетната вредност на превзетеното средство, при што кумулативните нереализирани добивки или загуби претходно признати во рамките на ревалоризационите резерви се признаваат во нето добивката или загубата за периодот.

Законски резерви

Во согласност со локалната законска регулатива Банката треба да пресмета и издвои најмалку 5% од нето добивката за годината во законски резерви се додека нивото на законските резерви не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан од Законот за трговски друштва или од Статутот на Банката.

Останати резерви

Останатите резерви претставуваат фонд кој е утврден врз основа на интерната политика на Банката и се користи за разни намени, класифицирани како рестриктивни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА**A. Основна заработка по акција**

	Во илјади денари	претходна
	тековна	година
	2018	2017
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето-добивка за годината	2.746.346	2.044.120
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции	<u>2.746.346</u>	<u>2.044.120</u>
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>	<u>2.746.346</u>	<u>2.044.120</u>

	Број на акции	претходна
	тековна	година
	2018	2017
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	17.460.180	17.460.180
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината	-	-
<i>Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември</i>	<u>17.460.180</u>	<u>17.460.180</u>
Основна заработка по акција (во МКД)	<u>157,30</u>	<u>117,07</u>

B. Разводната заработка по акција

	Во илјади денари	претходна
	тековна	година
	2018	2017
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции(разводната)</i>		
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	2.746.346	2.044.120
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)</i>	<u>2.746.346</u>	<u>2.044.120</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА (продолжение)**Б. Разводната заработка по акција (продолжение)**

	Број на акции	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017
<i>Пондериран просечен број на обичните акции(разводнет)</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	17.460.180	17.460.180
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции	-	-
<i>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет) на 31 декември</i>	<u>17.460.180</u>	<u>17.460.180</u>
Разводната заработка по акција (во МКД)	<u>157,30</u>	<u>117,07</u>

42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА**42.1 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ**

	Во илјади денари	
	тековна	претходна
	година	година
	2018	2017
Платежни непокриени гаранции		
во денари	801.423	697.671
во странска валута	233.097	262.845
во денари со валутна клаузула	23.762	227.880
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	390.029	420.973
во странска валута	73.131	54.375
во денари со валутна клаузула	602.689	628.269
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	79.137	24.066
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористни прескорувања по тековни сметки	1.724.970	1.648.641
Неискористени лимити по кредитни картички	5.771.824	5.996.410
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	4.290.626	4.199.528
Останати непокриени потенцијални обврски	1.482	2.577
Издадени покриени гаранции	272.518	234.394
Покриени акредитиви	5.852	5.774
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва (Посебна резерва)	<u>14.270.540</u>	<u>14.403.403</u>
	<u>(79.493)</u>	<u>(81.797)</u>
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	<u>14.191.047</u>	<u>14.321.606</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

42.1 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжение)

Потенцијалните обврски на Банката се состојат од обврски по основ на гаранции, акредитиви, неискористени пречекорувања по тековни сметки, неискористени лимити по кредитни картички и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица.

Од вкупните потенцијани обврски по основ на издадени покриени и непокриени гаранции со рок на достасување до една година се во износ од 1.480.934 илјади денари (2017: 1.873.489 илјади денари). Покриените и непокриените акредитиви се со рок на достасување до 1 година (2017: 1 година). Неискористените пречекорувања по тековни сметки се краткорочни.

Потенцијалните обврски по основ на неискористените пречекорувања по тековни сметки и неискористени лимити по кредитни картички се необезбедени и истите се отповикливи во случај на влошување на кредитната способност на должникот. Каматните стапки на тековни сметки и на кредитните картички во 2018 и 2017 година се движат од 9.56% до 11.25%.

Потенцијалните обврски на Банката спрема правни лица по основ на гаранции и акредитиви се неотповикливи, додека неискористените кредитни лимити одобрени на правни лица се подложни на годишно ревидирање. Освен покриените гаранции и акредитиви кои се обезбедени со депозит, останатите непокриени гаранции и акредитиви, како и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица се обезбедени со хипотека на недвижен имот, залог на подвижен имот, гаранции и сл.

Судски спорови

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2018 година, за кои се направени соодветни анализи врз основа на кои раководството на Банката смета дека конечниот исход на овие спорови ќе биде решен на штета на Банката поради што можат да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови, изнесува 18.760 илјади денари (2017: 18.704 илјади денари). Наведениот износ ги вклучува и затезните камати и останати судски трошоци. Согласно наведеното во 2018 година, Банката изврши резервирање врз основа на судски спорови во износ од 466 илјади денари (2017: 9.369 илјади денари).

42.2 ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Во илјади денари	претходна
тековна	година
2018	2017
-	-
-	-
-	-

Вкупно потенцијални средства

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

43. РАБОТИ ВО ИМЕ И ЗА СМЕТКА НА ТРЕТИ ЛИЦА

	Тековна година 2018			Претходна година 2017		
	Средства	Обврски	Нето позиција	Средства	Обврски	Нето позиција
<i>Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица</i>						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	275.537	275.378	159	274.635	274.528	107
Кредити во странска валута	300.655	300.655	-	291.011	291.011	-
Др.побарувања во денари	1.021.719	1.021.727	(8)	1.066.293	1.066.301	(8)
Др.побарувања во странска валута	460.269	460.420	(151)	581.599	581.698	(99)
<i>Управување на средства во име и за сметка на трети лица</i>						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Др.побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Др.побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	40.158	40.158	-	35.512	35.515	(3)
<i>Останато</i>	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.098.338	2.098.338	-	2.249.050	2.249.053	(3)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ**A. Биланс на состојба**

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- женни друштва	Раково- ден кадар на банката	Во илјади денари	
					Останати поворзани страни	Вкупно
31 декември 2018						
Средства						
Тековни сметки	1.106	-	-	-	-	1.106
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	1.485	2.750	4.235
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски						
лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг						
и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и						
побарувања	-	-	-	208	37	245
Вложувања во хартии од						
вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	1.106	-	-	1.693	2.787	5.586
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	3	-	-	53.863	107.779	161.645
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	43.089	-	-	446	-	43.535
Вкупно	43.092	-	-	54.309	107.779	205.180
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални						
обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални						
средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44 ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

A Биланс на состојба (продолжение)

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раково-ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно	Во илјади денари
31 декември 2017							
Средства							
Тековни сметки	988	-	-	-	-	-	988
Средства за тргувanje	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања							
хипотекарни кредити	-	-	-	4.868	-	4.868	
потребувачки кредити	-	-	-	-	-	-	
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-	
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-	
останати кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-
Останати средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	988	-	-	4.868	-	5.856	
Обврски							
Обврски за тргувanje	-	-	-	-	-	-	-
Депозити	6	-	-	43.592	-	43.598	
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	37.724	-	-	-	5	37.729	
Вкупно	37.730	-	-	43.592	5	81.327	
Потенцијални обврски							
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства							
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)**Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни**

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Во илјади денари					
					Останати поврзани страни	Вкупно				
2018 тековна година										
Приходи										
Приходи од камата	-	-	-	79	160	239				
Приходи од провизии и надомести	-	-	-	44	1	45				
Нето-приходи од тргуваче	-	-	-	-	-	-				
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-				
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-				
Останати приходи	-	-	-	24	-	24				
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-				
Вкупно	-	-	-	147	161	308				
Расходи										
Расходи за камата	7	-	-	766	864	1.637				
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-				
Нето-загуби од тргуваче	-	-	-	-	-	-				
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-				
Исправка на вредноста на финансиските средства на нето-основа	-	-	-	-	-	-				
Останати расходи	99.391	-	-	32.722	-	132.113				
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-				
Вкупно	99.398	-	-	33.488	864	133.750				

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

B. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжение)

						Во илјади денари
	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- женни друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2017 претходна година						
Приходи						
Приходи од камата	3	-	-	331	-	334
Приходи од провизии и надомести	-	-	-	36	18	54
Нето-приходи од тргуваче	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	21	-	21
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	3	-	-	388	18	409
Расходи						
Расходи за камата	36	-	-	802	198	1.036
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	22	22
Нето-загуби од тргуваче	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	60.117	-	-	28.316	-	88.433
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	60.153	-	-	29.118	220	89.491

B. Надомести на раководниот кадар на банката

	Тековна година 2018	Претходна година 2017
Краткорочни користи за вработените	32.710	28.309
Користи по престанок на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	32.710	28.309

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНите СТРАНИ (продолжение)

Поврзаните субјекти ги вклучуваат најголемите акционери, афилијациите и претпријатија во заедничка сопственост, контрола/управување на Банката, или чии активности се контролирани од страна на Банката. Сите трансакции со поврзаните субјекти се случуваат во нормалниот тек на работењето на Банката и нивната вредност не се разликува материјално од условите под кои се одвиваат трансакциите со другите субјекти.

45. НАЕМИ

A. Наемодавател

A.1 Побарувања по финансиски наеми

Во илјади денари
Период на достасување на побарувањата
по финансиски наем

	Вкупно побарувања по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
31 декември 2018 (тековна година) Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	—	—	—	—
31 декември 2017 (претходна година) Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	—	—	—	—

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

Во илјади денари
Период на достасување на побарувањата
по оперативен наем

	Вкупно побарувања по оперативни наеми	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
31 декември 2018 (тековна година) Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	2.427	2.427	—	—
31 декември 2017 (претходна година) Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	1.291	1.291	—	—

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

45. НАЕМИ (продолжение)**A. Наемодавател (продолжение)****A.2 Побарувања по неотповидливи оперативни наеми (продолжение)**

	Земјиште	Градежни објекти	Транс-портни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвиж-ности и опрема	Во илјади денари
							Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
31 декември 2018 година	-	10.907	-	-	-	-	10.907
31 декември 2017 година	-	26.185	-	-	-	-	26.185

Договорените побарувања за наем се однесуваат на дел од имот преземен за наплата на ненаплатени побарувања и помал дел сопствен имот кој што Банката во изминатиот период го користела за свои потреби но повеќе не го користи и го издава под наем на трети страни. Договорите за наем содржат клаузула на ревидирање на договорената цена на наемот согласно пазарните услови, во случај ако наемателот го остварува своето право да го обнови договорот за наем. Идните приходи од наем се приближни на нивото на тековните приходи од наемници.

B. Наемател**B.1 Обврски по финансиски наеми**

	Вкупно обврски по финансиски наем	Во илјади денари		
		Период на достасување на обврските по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години
Состојба на 31 декември 2018 (тековна година)				
	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (претходна година)				
	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2018

45. НАЕМИ (продолжение)

Б. Наемател (продолжение)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжение)

	Земјиште	Градежни објекти	Транс-портни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвиж-ности и опрема	Вкупно	Во илјади денари
Вредност на имотот земен под финансиски наем:								
Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2018	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	-	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2018	-	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	-	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2017 година	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2017 година	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2018 година	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

45. НАЕМИ (продолжение)

Б. Насемател (продолжение)

Б.2 Обврски по неотповидливи оперативни наеми

	Вкупно обврски по оперативни наеми	Во илјади денари Период на достасување на обврските по оперативен наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2018 (тековна година)	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (претходна година)	-	-	-	-

46. ПЛАЌАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АКЦИИ

		Во илјади денари	
		Тековна година 2018	Претходна година 2017
Датум на давање на опцијата	-	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-	-
Варијанса	-	-	-
Очекуван принос на дивиденда	-	-	-
Каматна стапка	-	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-	-

	Тековна година 2018		Претходна година 2017	
	пондери- рана просечна цена за акции	број на опциите за акции	пондери- рана просечна цена за акции	број на опциите за акции

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината	-	-	-
Опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-
Опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-
Останати дадени опции	-	-	-
Форфетирани опции	-	-	-
Опции со истечен краен рок	-	-	-

Состојба на 31 декември

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2018

47. ДАНОЧНИ РИЗИЦИ

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година, и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски врз оваа основа.

48. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

Не постојат настани по датумот на билансот на состојба кои бараат корекција на финансиските извештаи или соодветно обелоденување.

49. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искајкувањето на најзначајните билансни позиции деноминирани во странска валута се следните:

	Во денари	
	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
1 USD	53,6887	51,2722
1 EUR	61,4950	61,4907